

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra řízení

Bakalářská práce

Provoz a ekonomika zemědělského podniku

Vypracoval: Petra Vlková
Vedoucí práce: Ing. Jan Leština, CSc.

České Budějovice 2014

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra VLKOVÁ**
Osobní číslo: **E11753**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**
Název tématu: **Provoz a ekonomika zemědělského podniku**
Zadávací katedra: **Katedra řízení**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je zhodnocení provozní činnosti zemědělského podniku a jeho ekonomiky v souvislosti s proměnlivostí potřeb trhu a cenových relací s tím souvisejících. Práce bude obsahovat návrh řešení pro zlepšení efektivnosti hospodaření.

Metodika práce:

1. Prostudování odborné literatury.
2. Zpracování metodiky postupových prací v souladu s cíli diplomové práce.
3. Zhodnocení podnikání vybraného zemědělského podniku po stránce ekonomiky a struktury rostlinné a živočišné výroby.
4. Vypracování návrhu na změnu výrobního zaměření podle vývoje na trhu zemědělskými produkty a ve prospěch zlepšení efektivnosti hospodaření.

Rámcová osnova:

1. Úvod;
2. Literární přehled;
3. Metodika;
4. Vlastní zpracování - analytická a syntetická část, návrhová opatření;
5. Závěry;
6. Seznam použité literatury;
7. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 str.**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

ŘEPA, Václav. Podnikové procesy: procesní řízení a modelování. Praha: Grada Publishing a.s., 2006. ISBN 80-247-1281-4.

SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ et al. Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. Praha: Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3339-5.

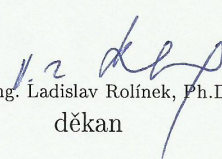
PETŘÍK, Tomáš. Ekonomické a finanční řízení firmy. Praha: Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3024-0.

SYNEK, Miroslav et al. Podniková ekonomika. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-892-4.

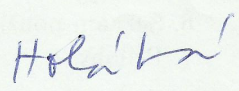
SYNEK, Miroslav et al. Manažerská ekonomika. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1992-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Leština, CSc.**
Katedra řízení

Datum zadání bakalářské práce: **11. ledna 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2014**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Darja Holátová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 20. března 2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....

Petra Vlková

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Janu Leštinovi, CSc. za důležité rady, ochotu a spolupráci během zpracování.

Také bych ráda poděkovala „Společnosti A“ za poskytnutí potřebných informací do mé bakalářské práce, především ekonomovi „Společnosti A“ za velkou ochotu komunikovat a řešit vzniklé problémy.

Obsah

1	Úvod	4
2	Literární rešerše	5
2.1	Zemědělství.....	5
2.2	Rostlinná výroba	7
2.3	Živočišná výroba.....	8
2.4	Náklady.....	9
2.4.1	Základní druhy nákladů.....	9
2.5	Výnosy.....	10
2.6	Výkony	10
2.7	Režie	10
2.8	Kalkulace nákladů	11
2.8.1	Kalkulační jednice.....	11
2.8.2	Nejdůležitější úkoly kalkulace vlastních nákladů.....	11
2.8.3	Typový kalkulační vzorec	13
2.8.4	Oborový kalkulační vzorec.....	14
2.8.5	Metody kalkulace nákladů.....	15
2.9	Cena.....	16
2.9.1	Proces pro stanovení ceny	16
2.9.2	Standardní prodejní cena	16
2.9.3	Tvorba prodejní ceny	17
2.9.4	Ceny zemědělských výrobků	17
2.10	Rentabilita, hospodárnost a vlastní náklady.....	17
2.11	Dotace	19
2.11.1	Teoretické pojetí dotací.....	19
2.11.2	Teoretické zdůvodnění dotací do zemědělství.....	19

2.11.3	Půdní bloky v systému LPIS – (Land Parcel Identification System).....	19
2.11.4	Kontrola podmíněnosti (Cross Compliance)	19
2.11.5	Státní zemědělský intervenční fond (SZIF).....	20
2.11.6	Ministerstvo zemědělství (MZe).....	21
2.11.7	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (PGRLF)	21
3	Cíl práce	22
4	Metodika práce	22
4.1	Prostudování odborné literatury.....	22
4.2	Zpracování metodiky postupových prací v souladu s cíli diplomové práce.....	23
4.3	Zhodnocení podnikání vybraného zemědělského podniku po stránce ekonomiky a struktury rostlinné a živočišné výroby.....	24
4.4	Vypracování návrhu na změnu výrobního zaměření podle vývoje na trhu zemědělskými produkty a ve prospěch zlepšení efektivnosti hospodaření	24
4.5	Vysvětlení pojmů a způsob výpočtů výnosových a nákladových ukazatelů zemědělské výroby	25
4.6	Způsob výpočtu rentability produktů rostlinné a živočišné výroby.....	28
4.7	Seznam použitých zkratk	28
5	Vlastní zpracování	29
5.1	Přehled zemědělské půdy „Společnosti A“	29
5.2	Přehled chovaných zvířat „Společnosti A“	29
5.3	Vnitropodnikové ceny zemědělské výroby „Společnosti A“	30
5.4	Výnosové a nákladové ukazatele „Společnosti A“	32
5.4.1	Výnosové a nákladové ukazatele RV	32
5.4.2	Výnosové a nákladové ukazatele ŽV	50
5.5	Rentabilita produktů rostlinné výroby za období 2011 až 2013.....	66
5.6	Rentabilita produktů živočišné výroby za období 2011 až 2013.....	67
5.7	Poskytnuté dotace „Společnosti A“	68

5.8	Vliv dotací	69
6	Závěr	70
	Summary.....	72
	Seznam použité literatury	73
	Seznam tabulek (dle stránek)	76
	Seznam grafů	79
	Seznam příloh	79
	Přílohy	80

1 Úvod

Zemědělství patří k nejstarším druhům podnikání. Na vesnici dříve všichni pracovali v zemědělském družstvu. Téma Provoz a ekonomika zemědělského podniku je velice zajímavé z důvodu různorodosti výrob. Jak to dnes tzv. „chodí“ v takovýchto obchodních společnostech? Jaké je postavení na trhu toho druhu podnikání? Je prosperující? Zhodnocení určité zemědělské společnosti z ekonomického hlediska je předmětem této práce.

Zdá se, že zájem v uplynulých letech o tento typ podnikání ztrácí na atraktivnosti z důvodu složitosti, přísných podmínek a také mnohdy vlivem nepříznivých přírodních podmínek. Zemědělská výroba je ovlivňována mnoha okolnostmi a potýká se spoustou problémů.

Na druhou stranu je dobré vědět, že společnosti mají možnost se přihlásit k různým podporám jak od Ministerstva zemědělství tak například z Evropské unie a k mnoha dalším dotacím. V současné době se zemědělské společnosti začínají znovu vyzdvihovat, jsou preferovány tuzemské komodity.

Členění uvnitř zemědělské společnosti na rostlinnou výrobu a živočišnou výrobu, které jsou na sobě závislé, v jiných korporacích není obvyklé. V rostlinné výrobě se produkuje spousta druhů výrobků (hlavních), ale také výrobků vedlejších. Rostlinná výroba je závislá na mnoha, do jisté míry neovlivnitelných faktorech, především na počasí. Živočišná výroba je zčásti závislá na rostlinné výrobě. Některými vyprodukovanými plodinami rostlinné výroby se krmí zvířata živočišné výroby. Z tohoto důvodu jsou tyto výroby do jisté míry na sobě závislé.

Tato bakalářská práce se zabývá strukturou vybrané anonymní zemědělské společnosti („Společnost A“). Ekonomické zhodnocení této společnosti bude provedeno v návaznosti na nezbytnou konkurenceschopnost na trhu.

V práci je nastíněn nejprve přehled dané problematiky ze zdrojů odborné literatury. Následně je v praktické části sledována konkrétní společnost především z hlediska výše nákladů, výnosů, rentability a vlivu dotací na výsledek hospodaření společnosti. Data jsou pro přehlednost znázorněna v tabulkách a částečně znázorněna v grafech.

Výsledkem práce bude zhodnocení hospodaření obchodní „Společnosti A“ a rentabilita jednotlivých produktů.

2 Literární rešerše

2.1 Zemědělství

Zemědělství v České republice již stovky let zajišťuje soběstačnost národa v získávání základních potravin, má dlouholetou tradici a je známé i mimo hranice republiky [25].

Zemědělství je partnerství mezi člověkem a zemí ve snaze produkovat plodiny a hospodářská zvířata [15].

Zemědělská ekonomika může být definována jako aplikace principů ekonomie na problematiku zemědělství. Znalosti zemědělské ekonomie jsou nezbytné pro různé typy zemědělských odborníků a pro ty, kteří pracují pro rozvoj venkova. Jinými slovy, vychovává člověka, aby mohl maximalizovat svůj zisk z omezených zdrojů [9].

Pro většinu obyvatel venkova je zemědělská výroba zdrojem obživy. Tím dochází k rozvoji v těchto oblastech a je přínosem pro zlepšování životního prostředí. Jedním z nástrojů pro rozvoj je využití republikových i evropských dotací [25].

Základem zemědělské činnosti je rostlinná výroba, kam patří zajištění potravin pro obyvatelstvo a dále produkce krmiv pro hospodářská zvířata, což je další článek v zemědělství - živočišná výroba [2].

Úskalí zemědělské výroby:

- závislost na podnebí - klimatické podmínky oblasti, kde je zemědělská výroba provozována
- úrodnost obdělávaných polí - významně ovlivňuje hospodaření, náklady i výnosy zemědělského podniku
- přizpůsobivost a nároky chovaných zvířat
- časová různorodost trvání pro vypěstování jednotlivých druhů plodin, při chovu hospodářských zvířat a s tím souvisejících výrobků
- nerovnoměrnost rozložení činností v průběhu kalendářního roku v rostlinné výrobě
- sezonní využití strojů (např. kombajny, sušky zrna)
- navýšení pracovní doby při sezónních pracích včetně najímání nových pracovníků

Při vedení zemědělského podniku musí být využívány letité zkušenosti, znalosti místních podmínek. Důležitá je i přizpůsobivost přírodním podmínkám.

Základní funkcí zemědělských podniků je zajištění potravin, krmiv pro hospodářská zvířata a dále i některých průmyslových surovin. Této funkci říkáme funkce produkční. Funkce mimoprodukční spočívá v péči o krajinu a celkově o životní prostředí, dále sociálně kulturní (osídlení) a rekreační [14].

V každém podnikání, tedy i v zemědělství, je důležité, aby výroba a služby přinášely zisk a byly perspektivní.

Jen zemědělské podniky, ve kterých vedoucí pracovníci hledají postupy a způsoby hospodaření vedoucí k vysoké výkonnosti, k efektivnosti jednotlivých odvětví i celého podniku, se budou rozvíjet a přežijí.

Nalézání nových cest je předpokladem úspěchu [3].

Podnikové procesy

V dnešní době je velmi důležité zlepšování podnikových procesů pro udržení firmy na trhu. Zákazníci chtějí lepší produkty a služby a tím podniky nutí, aby se snažily zlepšovat své procesy. Zákazník jde za konkurenční firmou, pokud nedostane to, co požaduje. Tomu se říká síla konkurenčního prostředí [10].

2.2 Rostlinná výroba

Úkolem rostlinné výroby je vypěstování rostlinných produktů na obdělávaných polích a loukách a následný prodej těchto komodit nebo další zpracování v zemědělském nebo potravinářském podniku. Část rostlinné výroby je využíváno v živočišné výrobě. Jedná se o vypěstování krmiv pro hospodářská zvířata.

Základem v rostlinné výrobě je půda. Tvoří ji orná půda, trvalé travní porosty (louky, pastviny) a trvalé kultury (vinice, chmelnice atd.). Největší část zemědělské půdy tvoří orná půda. Vývoj rostlinné výroby v letech 2009 – 2012 dle Českého statistického úřadu je uveden v Příloze 1.

Indikátorem využití zemědělské půdy je hektarový výnos - poměr sklizně a sklizňové plochy. Celkové množství plodiny získané z určité sklizňové plochy nazýváme sklizní [14].

Tabulka 1

Struktura kalkulačních skupin a kalkulovaných výkonů v rostlinné výrobě

Kalkulační skupina	Hlavní výrobek	Vedlejší výrobek
Obiloviny	1 t zrna	sláma
Kukuřice na zrno	1 t zrna	sláma
Luskoviny na zrno	1 t zrna	sláma, zrno podpůrné plodiny (nákupní cena)
Řepka	1 t zrna	sláma, pokud se nepovažuje jako odpad
Len	1 t stonků rosených	semeno
Cukrovka	1 t kořene	chřást (skrojky), řízky
Brambory	1 t brambor	-
Krmné okopaniny	1 t kořene	chřást
Kukuřice nazeleno	1 t zelené hmoty	-
Ostatní jednoleté píce	1 t zelené píce	-
	1 t semene	-
Víceleté píce	1 t sena	-
	1 t zelené píce	-
	1 t semene	-

Zdroj: Krotíl (1978)

2.3 Živočišná výroba

Úkolem živočišné výroby je zajištění potravin, např. výroba masa, mléka, vajec z chovu hospodářských zvířat a výroba vedlejších produktů. Stavy hospodářských zvířat (skot, prasata, ovce a berani a koně) v letech 2007 – 2013 dle Českého statistického úřadu jsou uvedeny v Příloze 2.

Některé vedlejší produkty živočišné výroby lze využít v rostlinné výrobě např. jako hnojiva pro zvýšení úrodnosti půdy [14].

Naopak v živočišné výrobě jsou využívány produkty z rostlinné výroby např. krmiva. Živočišná produkce také přispívá k ekologickému využívání krajiny [26].

Tabulka 2

Struktura kalkulačních skupin a kalkulovaných výkonů zemědělské výroby

Úsek činnosti	Kalkulační jednice	Vedlejší výrobky
Základní stádo skotu	1 litr vyrobeného mléka	Chlévská mrva Močůvka
Mladý chovný skot Telata do 6měsíců	1 kg přírůstku	Chlévská mrva Močůvka
Vysokobřeží jalovice	1 krmný den vzrůstového přírůstku	Chlévská mrva Močůvka
Skot ve výkrmu	1 kg přírůstku	Chlévská mrva Močůvka
Základní stádo prasat	Odstavené sele	Chlévská mrva
Chovný kanečci a prasničky	1 kg přírůstku	Chlévská mrva
Předvýkrm prasat Prasata ve výkrmu	1 kg přírůstku	Chlévská mrva
Základní hejno drůbeže	1 vejce	Trus Peří
Mladá drůbež	1 krmný den vzrůstového přírůstku	Trus Peří (pokud se využívá) Vejce

Zdroj: Brčák (1988)

2.4 Náklady

Náklady se vztahují ke spotřebě. Náklady jsou totiž spotřebou různých podob (druhů) práce, které vyjadřujeme naturálními jednotkami, mezi které patří: kilogramy, litry, hodiny, dny, kusy, tuny atd. Oceněnou spotřebou jsou náklady nebo lze také říci, že náklady jsou cenou spotřeby [2].

Spotřeba majetku, opotřebení dlouhodobého majetku, živá práce (mzdy), včetně cizích služeb od různých podniků tvoří náklady. Mezi peněžní výdaje patří úbytek peněžních fondů podniku (stavu hotovosti, množství financí na účtech v bankovních ústavech), které slouží k různému účelu. Například nákup zařízení nebo vybavení je peněžní výdaj, nikoli náklad. Náklady vznikají až při odepisování zařízení (odpisy) [12].

2.4.1 Základní druhy nákladů

- **spotřeba** materiálu, surovin, paliv, energie, provozních látek,
- **mzdové a ostatní osobní náklady** (platy, mzdy, provize, zdravotní a sociální pojištění),
- **odpisy** strojů, výrobního zařízení, nástrojů, nehmotného investičního majetku, budov,
- **finanční náklady** (poplatky, pojistné, placené úroky, aj.),
- **náklady na externí služby** (nájemné, dopravné, cestovné, opravy a udržování).

Podrobné druhové třídění nákladů můžeme vidět např. v účtové osnově nebo ve výkazu zisku a ztráty (výsledovce) [13].

Prvotní náklady jsou náklady vzniklé v rámci kontaktu s vnějším ekonomickým prostředím. Patří k nim např. elektřina dodaná ze sítě, přepravné účtované externímu přepravci. Od nákladů prvotních jsou odvozeny **druhotné náklady**.

Druhotné náklady jsou náklady vzniklé v rámci spotřeby produkce uvnitř podniku. Množství druhotných nákladů se odvíjí od uspořádání podniku a míry spolupráce uvnitř podniku [2].

2.5 Výnosy

Finanční ohodnocení výsledků vytvořených z veškerých činností za časové – účetní období (čtvrtletí, kalendářní rok) jsou výnosy, bez ohledu na to, zda došlo k uhrazení těchto výnosů [12].

Podnik vyrábí, čerpá, vynakládá a nabývá různorodou produkcí, která se vyjadřuje množstvím naturálních jednotek, např. metry, kilogramy, kusy, litry atd. Z důvodu porovnání a vyhodnocení se musí nabytá a vynaložená produkce finančně ohodnotit. Ohodnocená produkce se stává výnosem. Hodnota výkonů jsou výnosy [2].

V době poskytnutí služby nebo vyskladnění zboží se přiznají výnosy. Důležité je odlišovat výnosy od finančních příjmů. Těmito příjmy se rozumí přijetí finančních prostředků podniku na účet v bance například připsání úvěru [7].

2.6 Výkony

Mezi výkony řadíme výrobky, služby nebo práce vyjádřené množstvím, časovým obdobím a dalším způsobem. Dělíme je na realizované (odbytové) a předávané (vnitropodnikové) výkony.

Oba druhy výkonů (odbytové i vnitropodnikové výkony) jsou důsledkem živočišné a rostlinné výroby (hlavní zemědělské výroby) včetně nezemědělské výroby a dalších vedlejších činností (např. pomocné, obchodní) [7].

2.7 Režie

Veškeré prvotní a druhotné náklady související s výrobou zahrnuje **výrobní režie**. Jedná se o všechny náklady, které se vztahují k řízení a obsluze rostlinné výroby, živočišné výroby a nezemědělské činnosti jako je například výroba vína nebo lesní výroba, a které nelze nebo není hospodárné zjišťovat přímo na jednotlivé kalkulované výkony.

Správní režie jsou veškeré prvotní a druhotné náklady, které vznikají v souvislosti s organizací a správou podniku, které se nedají zjistit přímo na jednotlivé kalkulované výkony [7].

2.8 Kalkulace nákladů

Náklady je důležité sledovat podle výkonů (výrobků a služeb). Pro tento účel se vytváří kalkulační listy vlastních nákladů, které jsou všestranné. Kalkulace nákladů slouží k určení vnitropodnikových cen výkonů, pro rozbor a kontrolu ekonomičnosti výroby a výnosnosti výkonů, k sestavování rozpočtů, k vymezení nákladů atd.

Kalkulace nákladů je písemný seznam dílčích skupin nákladů a jejich souhrn na kalkulační jednotici. Konkrétní výkon např. výrobek, práce nebo služba je kalkulační jednotice, která je definována měrnou jednotkou, např. jednotkou hmotnosti (tuny), počtu (kusy), délky (metry) atd. [13].

2.8.1 Kalkulační jednotice

Výkon konkrétního druhu, který je definovaný většinou měrnou jednotkou výkonu (např. jednotkou počtu, času, délky, hmotnosti) nazýváme kalkulační jednotici. Při kalkulaci nákladů jsou prvotními údaji náklady vypočítané na jednotku výroby (např. 100 KD v živočišné výrobě, 1 ha v rostlinné výrobě) [7].

Bez údajů o předem daných a skutečných nákladech se nevyhne ani jeden řídicí stupeň. Prostředkem vedení různých řídicích stupňů je v současné době kalkulační listy, obzvláště kalkulační listy vlastních nákladů.

2.8.2 Nejdůležitější úkoly kalkulační listy vlastních nákladů

- shromáždění podkladů pro sestavení a následné zajištění plnění finančního plánu, vč. vytyčení úkolů pro snižování nákladů
- provedení šetření, zda jsou plněny úkoly finančního plánu v okruhu výkonů, nákladů a vytváření hospodářského výsledku
- určení vnitropodnikových cen výkonů a zúčtování sazeb a přírážek
- ohodnocení výkonů v účetnictví (dokončených i nedokončených)
- pozorování a posouzení ukončených výkonů v účetnictví
- analýza ekonomické efektivnosti vynakládaných prostředků z důvodu dohlížení na vývoj nákladů s ohledem k použití výchozích prostředků, rezerv a prostředků na technický rozvoj a investiční výstavbu
- porovnání vnitropodnikových s mezipodnikových nákladů na výkony
- připravování materiálů pro sledování účinnosti vývozu

Část výše uvedených úkolů kalkulace plní, jen pokud jsou pro to vytvořeny podmínky nebo pokud to bylo cílem.

Kalkulace vlastních nákladů výkonů je určena obzvláště pro řízení nákladů, jsou individuální dle podmínek a vývoje nákladů určité organizace.

Kalkulace nákladů zajišťují úkoly před začátkem výrobní etapy, při výrobě i po skončení výrobní etapy. Úmyslem kalkulace je určit náklady na předmět (výrobek) kalkulace před začátkem výroby a následně zjistit skutečnou výši nákladů. Z tohoto důvodu kalkulace dělíme dle časové souvislosti:

- předběžné kalkulace
 - plánová kalkulace
 - operativní kalkulace
 - propočtová kalkulace
- výsledné (následné) kalkulace [2].

2.8.3 Typový kalkulační vzorec

Osnova, podle které se náklady kalkulují, se nazývá **kalkulační vzorec**. Ten určuje, v jakém uspořádání nákladových položek mají být náklady u dílčích výkonů zjišťovány.

Typový kalkulační vzorec má zpravidla následující strukturu kalkulačních položek:

1. Přímý materiál
2. Přímé mzdy
3. Polotovary vlastní výroby
4. Ostatní přímé náklady
5. Výrobní režie (*energie*)

Vlastní náklady výroby (provozu) = součet položek 1 až 5

6. Správní režie (*platy*)

Vlastní náklady výkonu = součet položek 1 až 6

7. Odbytové náklady

Úplné vlastní náklady výkonu = součet položek 1 až 7

Při kalkulaci ceny kalkulační vzorec pokračuje dále:

8. Zisk

Výrobní cena = součet položek 1 až 8

9. Obchodní a odbytové přírážky a srážky

Prodejní cena = součet položek 1 až 9

V kalkulačním vzorci jsou dvě základní skupiny nákladů, a to:

- náklady přímé (jednicové), které se přímo přiřazují jednotlivým výkonům (jednotlivým druhům výrobků apod.) a
- náklady nepřímé (režijní, režie), které se společně vynakládají na více výkonů (více druhů výrobků apod.) nebo na zajištění chodu celého podniku [5].

2.8.4 Oborový kalkulační vzorec

V zemědělství je navržen pro kalkulace nákladů oborový kalkulační vzorec:

Položky kalkulačního vzorce v rostlinné výrobě:

1. Nakoupená osiva a sadba
2. Vlastní osiva a sadba
3. Nakoupená hnojiva
4. Vlastní hnojiva
5. Prostředky ochrany rostlin
6. Ostatní přímý materiál
7. Ostatní přímé náklady a služby
8. Pracovní náklady celkem
9. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
10. Náklady pomocných činností
11. Výrobní režie
12. Správní režie
13. Náklady celkem

Položky kalkulačního vzorce v živočišné výrobě:

1. Nakoupená krmiva a steliva
2. Vlastní krmiva a steliva
3. Léčiva a desinfekční prostředky
4. Ostatní přímý materiál
5. Ostatní přímé náklady a služby
6. Pracovní náklady celkem
7. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
8. Odpisy dospělých zvířat
9. Náklady pomocných činností
10. Výrobní režie
11. Správní režie
12. Náklady celkem [7]

2.8.5 Metody kalkulace nákladů

V zemědělském podniku je možné pro diagnostikování vlastních nákladů na jednotku výkonů využívat různé postupy a metody, což směřuje k odlišným výsledkům. V ekonomické literatuře ani v praxi nejsou metody v oblasti kalkulací vlastních nákladů jednotné, jelikož postup není stanoven legislativou [7].

Obvykle dělíme kalkulační metody tímto způsobem:

- kalkulace dělením
 - prostá kalkulace dělením,
 - stupňovitá (stupňová) kalkulace dělením,
 - kalkulace dělením s poměrovými čísly;
- kalkulace přiřázkové
- kalkulace ve sdružené výrobě
 - zůstatková (odečítací) metoda,
 - rozčítací metoda,
 - metoda kvantitativní výtěže;
- kalkulace rozdílové (metoda standardních nákladů, metoda normová).

V dnešní době mohou podniky vytvářet i tzv. kalkulace neúplných nákladů [13].

Především v zemědělské výrobě jde o komplikovanou problematiku, z tohoto důvodu se zejména musí přihlídnout ke dvěma zásadám:

- zásada využitelnosti kalkulace vlastních nákladů pro řízení a zhospodárňování výroby v podniku,
- zásada srovnatelnosti podnikových vlastních nákladů s jinými podniky, příp. s normativy apod.

Rozsah a metodu kalkulací si určuje každý podnik (účetní jednotka) dle vlastních potřeb. Přihlídnout se musí také ke zřeteli srovnatelnosti nákladů mezi podniky a díky tomu ctění obecných principů kalkulace nákladů. Z těchto důvodů je příhodné sledovat mimo finančních ukazatelů i naturální ukazatele, které poskytnou možnost pro variantní oceňování, případně přihlídnout k odlišným technologickým postojům v chovu hospodářských zvířat a v pěstování plodin [7].

2.9 Cena

Cena znázorňuje finanční vyjádření hodnoty produktů. Cena produktu nemusí odpovídat jeho reálné hodnotě, záleží na vlivu poptávky a nabídky určitého produktu. Hodnota produktu je dána reálnou ale i psychologickou užitečností, schopností uspokojit konkrétní potřeby.

Pro každý subjekt, pro výrobce, prodejce či zákazníka, má cena a její výše různou důležitost. Výše ceny je zásadním rozhodnutím výrobce či prodejce. Při stanovování ceny zohledňují pokrytí nutných nákladů a vytvoření zisku.

Naopak zákazníci posuzují cenu dle svých potřeb. Proto lze cenu definovat jako množství peněz, které je zákazník ochoten za zboží zaplatit, při současném akceptování ceny výrobcem/prodejcem. Určování ceny je vlastně hledáním vhodného kompromisu.

2.9.1 Proces pro stanovení ceny

- přesně určit účel cenové politiky, který velmi úzce souvisí s cíli firmy;
- zjišťováním nákladů stanovit nejnižší mez ceny;
- zjišťováním poptávky stanovit nejvyšší mez ceny;
- znát ceny konkurenčních firem;
- vybrat postup pro určení ceny a rozhodnout o výši ceny produktu, se kterou bude uveden na trh.

Je mnoho faktorů, které mají vliv na tvorbu a výši ceny. Členění a počet faktorů je závislé na konkrétních podmínkách [11].

Cena, která nepokryje všechny náklady vztahující se k výrobku, je dlouhodobě neudržitelná. Během dlouhého časového úseku musí výkon pokrýt veškeré náklady a vytvářet zisk [8].

2.9.2 Standardní prodejní cena

Určení reálné prodejní ceny je jedním z nejvýznamnějších manažerských rozhodnutí a je předmětem detailní analýzy, která se zaměřuje na všechny vnitřní i vnější procesy. Na základě těchto analýz po odsouhlasení a připomínkování se stanoví standardní prodejní cena pro určitou produkci i období, která je následně závazná pro celou firmu.

Společně se standardní prodejní cenou má firma stanovenu i standardní prodejní marži, protože na začátku vycházela ze standardní úrovně nákladů produkce.

2.9.3 Tvorba prodejní ceny

Zásadním manažerským rozhodnutím je stanovení prodejní ceny.

Jedná se o komplikovaný a souhrnný proces, do kterého vstupuje mnoho oboustranně ovlivňujících okolností (faktorů):

- tržní podmínky (specifika a druh trhu i konkurence)
- cíle firmy (maximalizace tržeb, zisku nebo moderní behaviorální koncepce)
- poptávka pro firemní produkci a její pružnost
- nákladová struktura firmy
- chování konkurence
- druh produktu i jeho ekonomický životní cyklus
- zastupitelnost produktu
- pozice firmy na trhu
- objem firemní produkce vzhledem k využití její kapacity
- omezení vládní hospodářskou politikou a legislativou
- daně
- inflace
- ostatní faktory (politické, demografické, klimatické) [6].

2.9.4 Ceny zemědělských výrobků

Neobyčejnost zemědělské produkce je zapříčiněna tím, že zemědělskou výrobu do velké míry ovlivňují přírodní podmínky. Hodnota zemědělských výrobků je stanovena poměrně nejhoršími podmínkami, ve kterých je nutné určitý výrobek ještě produkovat, aby byly potřeby podniku uspokojeny [4].

2.10 Rentabilita, hospodárnost a vlastní náklady

Vztah mezi čistým důchodem (ziskem) a sumou nákladů vynaložených na výrobu produktů obecně vystihuje rentabilitu. Hospodárnost lze posuzovat ve finančním i jiném vyjádření (např. ve fyzických jednotkách).

Hlavními činiteli rentability jsou:

- vlastní náklady jednotek výkonů
- náklady spojené s realizací výkonů
- skutečně dosahované ceny za realizované výrobky
- zúčtovací ceny používané pro nerealizovanou část produkce (tj. nedokončenou výrobu a výrobky určené k realizaci, jež jsou zatím na skladě podniku)

Míra rentability zemědělského podniku je závislá na vlastních nákladech výkonů, na cenách a doplňkových cenových prostředcích. Při analýze rentability je vhodné určovat rentabilitu jednotlivých výrobků podle vzoru uvedeného v tabulce [4].

Tabulka 3

Způsob výpočtu rozpětí mezi náklady a tržbami a výpočtu rentability výrobků

Druh výrobku	Vlastní náklady realizované produkce	Tržby*)	Rozpětí mezi náklady a tržbami (zisk)	Rozpětí ve vlast. nákladech na 1 Kč tržeb	Rentabilita výrobků v %
Pšenice	1 673 264	1 966 262	+ 292 998	0,85	17,50
Žito	757 301	809 100	+ 51 799	0,93	6,84
Ječmen	777 203	939 602	+ 162 399	0,83	20,89

*) Jako příklad jsou uvedeny pouze 3 výrobky

Zdroj: Krotíl (1978)

2.11 Dotace

2.11.1 Teoretické pojetí dotací

Dotace je peněžní částka poskytnutá státem nebo veřejným subjektem na pomoc odvětví nebo podniku k udržení ceny komodity nebo služby [27].

Dotaci je možné všeobecně definovat jako platbu firmě nebo domácnosti, která poskytuje nebo spotřebovává určitou komoditu.

Dotace lze vymezit jako cílené transfery prostředků různým subjektům podle daných zásad. Nejedná se pouze o přímé a nepřímé platby, ale také o výhody nebo ekonomické úlevy udělené vládou firmám, domácnostem nebo složkám státu z důvodu podpory dosažení společenských cílů [1].

2.11.2 Teoretické zdůvodnění dotací do zemědělství

Základní důvody v zemědělství:

- zajištění potravinové bezpečnosti
- zajištění péče o krajinu
- udržení osídlení venkova [1]

2.11.3 Půdní bloky v systému LPIS – (Land Parcel Identification System)

Registr půdy - LPIS je systém evidence využití půdy soustavou půdních bloků podle užívání, díky kterému lze vést správu dotací a kontrolovat odůvodněnost dotace [22].

2.11.4 Kontrola podmíněnosti (Cross Compliance)

Důležitým aspektem zemědělské politiky je plnění požadavků systému kontroly podmíněnosti – podmíněné poskytování podpor, na základě kterého jsou řešeny nežádoucí vlivy zemědělství na životní prostředí. Podporou je přímé vyplácení plateb ze strany státu a Evropské unie, které je „podmíněno“ dodržováním povinných pravidel [24].

2.11.5 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Akreditovanou platební agenturou, která je zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů, je státní zemědělský intervenční fond (SZIF).

V Evropské unii se uplatňují tři pravidla společné zemědělské politiky:

- společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách,
- produkce ze zemí Unie je zvýhodněná na úkor vnější konkurence,
- finanční solidarita – placení ze společného fondu, do něhož všichni dávají příspěvky.

Přímé platby jsou pilířem udělovaných finančních podpor, jsou vypláceny zjednodušeným systémem (na hektar obhospodařované plochy). V roce 2007 byl nastartován Program rozvoje venkova (PRV), který skýtá pro zemědělství obrovské možnosti. Další finanční pomoci, které jsou neméně podstatná, jsou tržní opatření Společného evropského trhu. Ty řeší kolísání poptávky a nabídky na trhu a zaručují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší konstantnost v podnikání [29].

Jednotná platba na plochu (SAPS)

Nejvýznamnějším úkolem jednotné platby je zajistit zemědělcům konstantnější příjmy. Nezávisle na rozhodnutí zemědělců o tom, co chtějí produkovat, je jim garantována stejná výše podpory. Na základě toho jsou schopni se lépe přizpůsobit poptávce [20].

Půdu, která je na žadatele vedena, je třeba po celou dobu zemědělsky obhospodařovat a udržovat po celý kalendářní rok ve shodě s podmínkami Cross Compliance [18].

Vyrovňovací příspěvek (LFA)

V méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními se poskytuje vyrovnávací příspěvek. Příspěvek se uděluje **pouze na travní porosty evidované v LPIS** [19].

Agroenvironmentální opatření

Cílem opatření je podpořit postupy využití zemědělské půdy, které jsou ve shodě s ochranou a zlepšením životního prostředí, krajiny a jejich vlastností. Dalším úkolem opatření je podpora zachování obhospodařovaných území vysoké přírodní hodnoty, přírodních zdrojů, biologické rozličnosti a údržby krajiny [1].

Národní doplňkové platby (TOP-UP)

Národní doplňkové platby k přímým podporám jsou plně financovány z rozpočtu ČR a jsou určeny k dorovnání vybraných komodit, které byly zjednodušením plateb v systému jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS) znevýhodněny oproti plnému systému přímých podpor v původních, tzv. starých zemích EU [21].

2.11.6 Ministerstvo zemědělství (MZe)

Ministerstvo zemědělství je hlavním orgánem státní správy pro **zemědělství, vodní hospodářství, potravinářský průmysl** a pro **správu lesů, myslivosti a rybářství**, mimo území národních parků.

Ministerstvo zemědělství je rovněž hlavním orgánem státní správy ve věcech **komoditních burz**, které zajišťují obchody se zbožím, které mají původ ze zemědělské a lesnické výroby, včetně produktů získaných jeho zpracováním. Dále je také hlavním orgánem státní správy ve věcech **veterinární péče, rostlinolékařské péče, péče o potraviny, péče o ochranu zvířat proti týrání a pro ochranu práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat** [23].

2.11.7 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (PGRLF)

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. je jedním ze stěžejních opor dotační politiky Ministerstva zemědělství. Jde o jeden z nejúčinnějších prostředků českého zemědělství působící v rámci tzv. "národní pomoci".

V rámci spolupráce s příslušnými organizačními složkami Ministerstva zemědělství PGRLF dokládá, že je možné s nízkými náklady starat se o národní programy podpory, které přinášejí skutečné okamžité dopady u hojně zastoupené skupiny podnikatelů v zemědělství [28].

3 Cíl práce

Cílem této práce je zhodnocení činnosti zemědělského podniku a jeho ekonomiky v souvislosti s proměnlivostí potřeb trhu a cenových relací s tím souvisejících. Práce bude obsahovat návrh řešení pro zlepšení efektivnosti hospodaření.

4 Metodika práce

Z důvodu odlišností v terminologii mezi původním obchodním zákoníkem a nynějším zákonem o obchodních společnostech a družstvech (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech) se v práci používá termínu „společnost“ místo termínu „podnik“ případně „firma“.

Metodika práce se skládá z několika částí, které jsou popsány v následujících bodech.

4.1 Prostudování odborné literatury

Bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení činnosti vybrané zemědělské společnosti a její ekonomiky. Do literárního přehledu je zahrnuta i literatura, která se týká obecného charakterizování pojmů, jako je zemědělství, rostlinná a živočišná výroba. Tyto pojmy souvisí se zpracováním i zhodnocením zemědělské společnosti a bez vymezení souvislostí s nimi spojenými by mohlo dojít k chybným postupům v průběhu zpracování a hodnocení.

Do použitých zdrojů literárního přehledu je zahrnuta především odborná literatura Akademické knihovny Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích, dále jsou zahrnuty informace z internetových stránek souvisejících se zemědělstvím (např. webový portál Ministerstva zemědělství) či s dotacemi a neméně důležité jsou interní informace získané od vybrané společnosti.

4.2 Zpracování metodiky postupových prací v souladu s cíli diplomové práce

Období šetření ve společnosti bylo v letech od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013.

Informace byly získány z:

- výročních zpráv,
- příloh k účetní uzávěrce,
- rozvah,
- výkazů zisků a ztrát,
- kalkulací zemědělské výroby,
- přijatých dotací,
- charakteristik zemědělského půdního fondu společnosti,
- průměrných počtů chovaných zvířat podle kategorií

za sledované období této společnosti.

Po zkontrolování informací od společnosti (především v poskytnutých kalkulacích zemědělské výroby) byly zjištěny nedostatky v podobě chybného uvedení nákladů a výnosů. Bylo proto nutné tyto nedostatky nejprve odstranit přepočítáním jednotlivých údajů.

Pomocí oborového kalkulačního vzorce pro rostlinnou i živočišnou výrobu byly zjištěny náklady a výnosy na hlavní výrobek pěstované plodiny nebo chovaného zvířete. Dále byly použity informace o tržbách, hektarových výnosech v rostlinné výrobě, užitkovosti hospodářských zvířat v živočišné výrobě a byly vypočítány průměrné realizační ceny prodávané produkce. Na základě těchto výsledků byla stanovena rentabilita jednotlivých produktů zemědělské výroby ve sledovaných letech. Pomocí poskytnutých dotací byl hodnocen vliv těchto dotací na hospodářský výsledek. Data byla pro přehlednost znázorněna v tabulkách a částečně znázorněna v grafech. V závěru bylo navrženo možné řešení pro zlepšení hospodaření.

4.3 Zhodnocení podnikání vybraného zemědělského podniku po stránce ekonomiky a struktury rostlinné a živočišné výroby

V této bakalářské práci je hodnocena zemědělská společnost, která poskytla potřebné informace k zpracování. Společnost je označena jako „Společnost A“ z důvodu zachování její anonymity.

„Společnost A“ se zabývá zemědělskou výrobou, kam patří rostlinná a živočišná výroba, výroba osiv a sadby a další. Rostlinná výroba v této společnosti se skládá z pěstování pšenice ozimé, ječmene jarního, ječmene ozimého, ovsa, řepky, máku, brambor, kukuřice na zeleno, ostatních jednoletých píceň, jetele a luk. Živočišná výroba se skládá ze základního stáda skotu, telat do 3měsíců a do 6měsíců, mladého chovného skotu, vysokobřezích jalovic, základního stáda prasat, selat a prasat ve výkrmu.

4.4 Vypracování návrhu na změnu výrobního zaměření podle vývoje na trhu zemědělskými produkty a ve prospěch zlepšení efektivity hospodaření

Vychází se z posouzení nákladových relací a cen zemědělských výrobků, tj. z cen tržního prostředí. V závěru práce je zhodnoceno postavení a činnost zemědělské společnosti včetně navržení řešení pro zlepšení hospodaření. V případě přijetí navrženého řešení by měla společnost získat lepší postavení v zemědělském odvětví.

4.5 Vysvětlení pojmů a způsob výpočtů výnosových a nákladových ukazatelů zemědělské výroby

RV:

Množství hlavních výrobků: celková sklizeň obilnin v tunách za podnik a celková sklizeň řepky, máku, jednoletých píceň, brambor, kukuřice na zeleno, jetele, luk v tunách za podnik

Množství vedlejších výrobků: celková sklizeň slámy v tunách

Ostatní materiál nakupovaný: chemické ochranné prostředky, pohonné hmoty, stavební materiál a ostatní

Ostatní náklady prvotní (služby cizí): pojistné, vápnění, mzdy cizí, ostatní finanční náklady, agronomické výkony

Ostatní náklady druhotné (služby vlastní): práce traktorů, kombajnů, nákladních automobilů, aj.

Režie výrobní: náklady pro rostlinnou výrobu, které nejsou rozlišeny na výkony (např. nájmy)

Režie správní: mzdy technicko-hospodářských pracovníků, správy, vrátných, daně

Náklady na hlavní výrobek:

Náklady celkem – vedlejší výrobky

Prodej dle vnitropodnikových cen:

Prodané množství × vnitropodniková cena

(dále rozpočítané na HV)

Tržby ostatní: veškeré tržby na HV

Výnosy:

Tržby + zúčtování výroby – prodej + vedlejší výrobky

Zúčtování výroby: vnitropodniková cena

Zisk – ztráta z realizace:

Tržby – prodej

Výsledek hospodaření:

Výnosy celkem – náklady celkem

Podíl HV (%):

$$\frac{\text{Zúčtování výroby}}{\text{Zúčtování výroby} + \text{vedlejší výrobky}} \times 100$$

Průměrná realizační cena:

$$\frac{\text{Tržby celkem}}{\text{Prodané množství}}$$

Zdroj: Vlastní šetření

ŽV:**Množství hlavních výrobků:**

- základní stádo skotu: celkové množství mléka tržního a mléka krmného v litrech
- telata do 3měsíců, telata do 6měsíců, mladý chovný skot: celkové množství přírůstku v kilogramech
- vysokobřezí jalovice: celkové množství krmných dnů
- základní stádo prasat: celkové množství odstavených selat v kusech
- prasata a selata ve výkrmu: celkové množství přírůstku v kilogramech

Množství vedlejších výrobků: celkové množství chlévské mrvy (případně kejdy) v tunách

Ostatní materiál nakupovaný: chemické ochranné prostředky, pohonné hmoty, stavební materiál a ostatní

Ostatní náklady prvotní (služby cizí): pojistné, mzdy cizí, ostatní finanční náklady, veterinární výkony

Ostatní náklady druhotné (služby vlastní): práce traktorů, kombajnů, nákladních automobilů, aj.

Režie výrobní: náklady pro živočišnou výrobu, které nejsou rozlišeny na výkony (např. nájmy)

Režie správní: mzdy technicko-hospodářských pracovníků, správy, vrátných, daně

Prodej dle vnitropodnikových cen:

Prodané množství × vnitropodniková cena

(dále rozpočítané na HV)

Tržby ostatní: veškeré tržby na HV

Ostatní položky upravující výnosy: tržby za zvířata základního stáda (případně daně)

Výnosy:

Tržby + zúčtování výroby – prodej + vedlejší výrobky

Zúčtování výroby: vnitropodniková cena

Zisk – ztráta z realizace:

Tržby – prodej

Výsledek hospodaření:

Výnosy celkem – náklady celkem

Náklady na hlavní výrobek:

Náklady celkem – vedlejší výrobky

Průměrná realizační cena:

$$\frac{\text{Tržby celkem}}{\text{Prodané množství}}$$

Zdroj: Vlastní šetření

4.6 Způsob výpočtu rentability produktů rostlinné a živočišné výroby

Z průměrných hodnot hodnocených produktů za období 2011 až 2013 je vypočítána rentabilita produktů takto:

$$\frac{\left(\frac{(\text{Výnosy}) \text{Průměrná realizační cena}}{\text{Náklady}} \right)}{\text{Náklady}} \times 100$$

Zdroj: Tabulka 3: Způsob výpočtu rozpětí mezi náklady a tržbami a výpočtu rentability výrobků, upraveno

4.7 Seznam použitých zkratk

RV	Rostlinná výroba
ZV	Živočišná výroba
MJ	Měrná jednotka
HV	Hlavní výrobek
KD	Krmný den
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
GPS	Silážová drť
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SAPS	Jednotná platba na plochu
LFA	Vyrovnávací příspěvek
TOP-UP	Národní doplňkové platby
MZE	Ministerstvo zemědělství
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

5 Vlastní zpracování

5.1 Přehled zemědělské půdy „Společnosti A“

Tabulka 4

Výměra zemědělské půdy

Zemědělská půda	Rok		
	2011	2012	2013
Orná půda (ha)	1 563	1 553	1 552
Trvalé travní porosty (ha)	285	283	284
Zemědělská půda celkem (ha)	1 848	1 836	1 836

Zdroj: Vlastní šetření

„Společnost A“ měla v roce 2011 celkovou výměru zemědělské půdy 1 848 hektarů, v roce 2012 výměra klesla na hodnotu 1 836 hektarů, která je shodná s rokem 2013.

5.2 Přehled chovaných zvířat „Společnosti A“

Tabulka 5

Průměrný počet chovaných zvířat podle kategorií v jednotlivých letech (ks)

Kategorie zvířat	Rok		
	2011	2012	2013
Skot celkem	1 144	1 132	1 130
Telata do 6měsíců věku včetně	158	161	160
Jalovice starší 6měsíců až 12měsíců věku včetně	115	129	121
Jalovice starší 12měsíců až 24měsíců věku včetně	239	228	234
Jalovice nad 2 roky	25	22	19
Krávy dojené	606	592	596
Prasata celkem	1 774	1 766	1 898
Prasata (bez prasnic)	1 631	1 620	1 752
Prasnice	143	146	146

Zdroj: Vlastní šetření

„Společnost A“ měla v roce 2011 počet chovaného skotu 1 144 kusů, v roce 2012 počet klesl na 1 132 kusů a v roce 2013 došlo k dalšímu poklesu počtu skotu na 1 130 kusů.

Počet prasat v roce 2011 byl 1 774 kusů, následně v roce 2012 klesl na 1 766 kusů a v roce 2013 vzrostl na hodnotu 1 898 kusů.

5.3 Vnitropodnikové ceny zemědělské výroby „Společnosti A“

Tabulka 6

Vnitropodnikové ceny výrobků a meziproduktů rostlinné výroby (v Kč/MJ)

Výrobek, plodina, produkce	MJ	Kč/MJ
Pšenice	t	2 250
Ječmen ozimý	t	2 100
Ječmen jarní	t	2 150
Oves	t	2 150
Kukuřice zrno	t	2 500
Pelůška	t	4 000
Brambory		
- konzumní	t	1 920
- krmné	t	500
- průmyslové	t	1 400
- sadbové	t	4 000
Řepka	t	4 500
Mák	t	25 000
Kukuřice na zeleno	t	260
Směska ozimá	t	260
Směska jarní	t	200
Směska letní	t	250
Ostatní jednoleté píce /bob/	t	385
Vojtěška	t	220
Jetel na zeleno/semeno	t	180/30 000
Jetelotravní směsky	t	160
Louky a pastviny /zel.hmota/	t	160

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 7

Vnitropodnikové ceny výrobků a meziproduktů živočišné výroby (v Kč/MJ)

Výrobek, plodina, produkce	MJ	Kč/MJ
Základní stádo dojnic		
- mléko	l	6
- mléko krmné	l	3
- příchovky telat (narození)	kg	25
Telata do 3měsíců	kg	32
Telata do 6měsíců	kg	32
Mladý chovný skot	kg	22,40
Vysokobřezí jalovice	KD	18,50
Skot ve výkrmu	kg	27,20
Základní stádo prasat		
- příchovek (narození)	ks	105
- přírůstek selata	kg	105
Prasata ve výkrmu	kg	20
Předvýkrm prasat	kg	24
Prasničky	kg	42
Chlévská mrva	t	100
Močůvka	t	15
Kejda	t	18
Hnůj	t	140
Dřevo kulatina	m ³	1 000
Řezivo	m ³	2 100
Sláma	t	200
Seno	t	1 400
Senáž	t	525
GPS	t	525
Siláž	t	525

Zdroj: Vlastní šetření

5.4 Výnosové a nákladové ukazatele „Společnosti A“

5.4.1 Výnosové a nákladové ukazatele RV

Tabulka 8

Výnosové a nákladové ukazatele pšenice ozimé

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	3 080	2 491	2 777
Množství vedlejších výrobků	t	1 802	1 802	2 244
Celkem výrobků	t	4 882	4 293	5 021
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	79	212	193
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	0	32	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	283	627	642
Vlastní hnojiva	Kč/HV	52	0	32
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	388	518	476
Mzdy	Kč/HV	99	112	102
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	138	158	155
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	733	929	801
Režie výrobní	Kč/HV	431	705	675
Režie správní	Kč/HV	107	144	205
Náklady celkem	Kč/HV	2 310	3 437	3 281
Vedlejší výrobky	Kč/HV	117	145	162
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	2 193	3 292	3 119
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	1 491	1 590	1 518
Tržby ostatní	Kč/HV	3 137	2 933	3 805
Výnosy celkem	Kč/HV	4 013	3 738	4 699
Zúčtování výroby	Kč/HV	2 250	2 250	2 250
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	1 646	1 343	2 287
Výsledek hospodaření	Kč/HV	1 703	301	1 418
Hektarový výnos	t/ha	7,48	6,20	6,79
Podíl hlavního výrobku	%	95	94	93
Tržby celkem	Kč	9 661 537	7 304 996	10 565 718
Prodané množství	t	2 041	1 318	2 069
Průměrná realizační cena	Kč/t	4 734	5 542	5 107

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 8 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele pšenice ozimé za období 2011, 2012 a 2013.

Průměrná produkce hlavních výrobků - zrna pšenice v těchto letech byla 2 782 tun/rok. U vedlejších výrobků – slámy byla průměrná produkce 1 949 tun/rok.

Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2011 byly v průměru 2 310 Kč/t. V roce 2012 vzrostly na 3 437 Kč/t, oproti roku 2011 činil nárůst téměř 49 %. Toto navýšení bylo z důvodu zvýšení nákladů na pořízení osiv, nakoupeného materiálu a nakoupených hnojiv. Zároveň vzrostly i náklady výrobní režie.

V roce 2013 náklady na hlavní výrobek celkem mírně poklesly na hodnotu 3 281 Kč/t, což je ve srovnání s rokem 2012 snížení o 5 %.

Tržby sledované na hlavní výrobek v roce 2011 byly 3 137 Kč/t, v roce 2012 byly nejnižší 2 933 Kč/t, což je o 7 % méně než v roce 2011 a v roce 2013 byly nejvyšší 3 805 Kč/t (o 30 % vyšší oproti roku 2012).

Hektarový výnos hlavního výrobku byl v roce 2011 v průměru 7 t/ha, v roce 2012 byl nižší 6 t/ha a v roce 2013 výnos opět vzrostl na 7 t/ha.

Průměrná realizační cena ve sledovaném období kolísala. V roce 2011 byla 4 734 Kč/t, v roce 2012 byla 5 542 Kč/t (meziroční nárůst byl přibližně o 17 %). V roce 2013 byla průměrná realizační cena 5 107 Kč/t, pokles proti roku 2012 byl přibližně o 8 %.

Tabulka 9

Výnosové a nákladové ukazatele ječmene ozimého

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	432	446	410
Množství vedlejších výrobků	t	320	320	385
Celkem výrobků	t	752	766	795
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	290	305	345
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	276	592	718
Vlastní hnojiva	Kč/HV	74	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	321	374	393
Mzdy	Kč/HV	99	77	78
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	119	128	156
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	996	1 050	1 253
Režie výrobní	Kč/HV	615	723	801
Režie správní	Kč/HV	153	148	168
Náklady celkem	Kč/HV	2 943	3 397	3 912
Vedlejší výrobky	Kč/HV	148	143	188
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	2 795	3 254	3 724
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	32	55	470
Tržby ostatní	Kč/HV	45	38	1 047
Výnosy celkem	Kč/HV	2 261	2 226	2 865
Zúčtování výroby	Kč/HV	2 100	2 100	2 100
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	13	-17	577
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-682	-1 171	-1 047
Hektarový výnos	t/ha	5,25	1,00	1,00
Podíl hlavního výrobku	%	93	94	92
Tržby	Kč	19 387	17 118	429 263
Prodané množství	t	6	6	92
Průměrná realizační cena	Kč/t	3 231	2 853	4 666

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 9 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele ječmene ozimého za období 2011, 2012 a 2013.

V tomto sledovaném období byla průměrná produkce hlavních výrobků – zrna ječmene ozimého 429 tun/rok a průměrná produkce vedlejších výrobků – slámy byla 342 tun/rok.

Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2011 byly v průměru 2 943 Kč/t. V roce 2012 vzrostly na hodnotu 3 397 Kč/t, oproti roku 2011 vzrostly o 15 %. Navýšení nákladů

bylo způsobeno zvýšením nákladů na nakoupená osiva, nakoupená hnojiva, ostatní materiál nakoupený, ostatní náklady druhotné a výrobní režii.

Náklady na hlavní výrobek v roce 2013 byly nevyšší 3 912 Kč/t, což je oproti roku 2012 o 15 % více.

Tržby sledované na hlavní výrobek v roce 2011 byly 45 Kč/t, v roce 2012 byly nejnižší 38 Kč/t, o 16 % méně než v roce 2011, ale v roce 2013 velmi vzrostly na hodnotu 1 047 Kč/t (o 2 655 % více oproti roku 2012).

V roce 2011 byl hektarový výnos hlavního výrobku v průměru 5 t/ha, v roce 2012 klesl na 1 t/ha a v roce 2013 se nezměnil.

Průměrná realizační cena v roce 2011 byla 3 231 Kč/t, v roce 2012 byla nižší 2 853 Kč/t (pokles o 12 % oproti roku 2011). V roce 2013 byla průměrná realizační cena za sledované období nejvyšší 4 666 Kč/t, nárůst proti roku 2012 byl o 64 %.

Tabulka 10

Výnosové a nákladové ukazatele ječmene jarního

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	1 185	1 342	1 293
Množství vedlejších výrobků	t	374	374	0
Celkem výrobků	t	1 559	1 716	1 293
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	229	181	124
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	0	56	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	104	469	626
Vlastní hnojiva	Kč/HV	53	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	277	219	401
Mzdy	Kč/HV	93	100	84
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	119	124	128
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	610	883	663
Režie výrobní	Kč/HV	435	499	616
Režie správní	Kč/HV	153	158	187
Náklady celkem	Kč/HV	2 073	2 689	2 829
Vedlejší výrobky	Kč/HV	63	56	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	2 010	2 634	2 829
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	1 138	930	1 949
Tržby ostatní	Kč/HV	2 626	2 309	5 187
Výnosy celkem	Kč/HV	3 701	3 585	5 388
Zúčtování výroby	Kč/HV	2 150	2 150	2 150
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	1 488	1 379	3 238
Výsledek hospodaření	Kč/HV	1 628	896	2 559
Hektarový výnos	t/ha	7,41	8,75	7,43
Podíl hlavního výrobku	%	97	97	100
Tržby	Kč	3 111 265	3 098 550	6 707 401
Prodané množství	t	628	581	1 172
Průměrná realizační cena	Kč/t	4 954	5 333	5 723

Zdroj: Vlastní šetření

Výnosové a nákladové ukazatele ječmene jarního 2011, 2012 a 2013 jsou sledovány v Tabulce 10.

Průměrná produkce hlavních výrobků – zrna ječmene jarního v tomto sledovaném období byla 1 273 tun/rok a vedlejších výrobků – slámy byla průměrná produkce 249 tun/rok.

Náklady na hlavní výrobek celkem ve sledovaném období postupně vzrůstaly. V roce 2011 byly v průměru 2 073 Kč/t, v roce 2012 vzrostly o 30 % oproti roku 2011 na hodnotu 2 689 Kč/t. Bylo to způsobeno především vzrůstem nákladů na nakoupená hnojiva, ostatní náklady druhotné a výrobní režii.

Růst nákladů na hlavní výrobek pokračoval i v roce 2013, kdy se zvýšily o 5 % oproti roku 2012 a tím byly nejvyšší 2 829 Kč/t.

Tržby sledované na hlavní výrobek kolísaly, v roce 2011 byly 2 626 Kč/t, v roce 2012 klesly na hodnotu 2 309 Kč/t, což je v průměru o 12 % méně než v roce 2011. Nejvyšší tržby na hlavní výrobek byly v roce 2013, vzrostly v průměru o 125 % oproti roku 2012 na hodnotu 5 187 Kč/t.

Hektarový výnos hlavního výrobku v roce 2011 činil v průměru 7 t/ha, v roce 2012 se zvýšil na 9 t/ha a v následujícím roce 2013 se výnos snížil na 7 t/ha.

Průměrná realizační cena ve sledovaném období postupně stoupala. V roce 2011 byla 4 954 Kč/t, v roce 2012 byla vyšší o 8 % (5 333 Kč/t) oproti roku 2011. Nejvyšší průměrná realizační cena byla v roce 2013, oproti roku 2012 vzrostla o 7 % na hodnotu 5 723 Kč/t.

Tabulka 11

Výnosové a nákladové ukazatele ovsa setého

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	129	185	125
Množství vedlejších výrobků	t	105	105	108
Celkem výrobků	t	234	290	233
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	299	249	351
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	0	0	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	214	182	316
Vlastní hnojiva	Kč/HV	84	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	36	0	0
Mzdy	Kč/HV	82	37	30
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	129	91	136
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	640	746	500
Režie výrobní	Kč/HV	696	779	893
Režie správní	Kč/HV	173	160	203
Náklady celkem	Kč/HV	2 353	2 244	2 429
Vedlejší výrobky	Kč/HV	163	113	173
Náklady na hlavní výrobek	Kč/t	2 190	2 131	2 256
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/t	2 150	945	2 424
Tržby ostatní	Kč/t	3 339	1 759	5 010
Výnosy celkem	Kč/HV	3 502	3 077	4 909
Zúčtování výroby	Kč/HV	2 150	2 150	2 150
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	1 189	814	2 586
Výsledek hospodaření	Kč/HV	1 149	833	2 480
Hektarový výnos	t/ha	4,63	5,60	5,13
Podíl hlavního výrobku	%	93	95	93
Tržby	Kč	430 769	325 402	626 277
Prodané množství	t	98	67	140
Průměrná realizační cena	Kč/t	4 396	4 857	4 473

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 11 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele ovsa setého za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013.

Průměrná produkce hlavních výrobků – zrna ovsa byla 146 tun/rok a vedlejších výrobků – slámy byla průměrná produkce 106 tun/rok.

Ve sledovaném období se projevila kolísavost u nákladů na hlavní výrobek celkem. Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2011 byly v průměru 2 353 Kč/t, v roce 2012 klesly v průměru na 2 244 Kč/t, což je o 5 % méně oproti roku 2011, z důvodu snížení

nákladů na nakoupená osiva, nakoupená hnojiva, mzdy, ostatní náklady prvotní a režii správní.

Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2013 byly nejvyšší 2429 Kč/t., což je o 8 % více oproti roku 2012.

Kolísavost se projevila ve sledovaném období i u tržeb sledovaných na hlavní výrobek. V roce 2011 byly 3 339 Kč/t, v roce 2012 klesly o 47 % oproti roku 2011 na hodnotu 1 759 Kč/t. Tržby na hlavní výrobek byly nejvyšší v roce 2013, kdy byly 5 010 Kč/t, což je v průměru o 185 % více oproti roku 2012.

Hektarový výnos hlavního výrobku ve sledovaném období kolísal, v roce 2011 byl v průměru 5 t/ha, v roce 2012 vzrostl na 6 t/ha, ale v roce 2013 klesl na 5 t/ha.

Průměrná realizační cena v roce 2011 byla 4 396 Kč/t, v roce 2012 byla nejvyšší 4 857 Kč/t, vzrostla o 10 % oproti roku 2011. Průměrná realizační cena v roce 2013 byla 4 473 Kč/t, což je o 8 % méně oproti roku 2012.

V roce 2013 bylo více prodaného množství HV než množství, které „Společnost A“ vyrobila. Důvodem byly zásoby z předchozího roku a tyto zásoby jsou jen odhadované.

Tabulka 12

Výnosové a nákladové ukazatele řepky

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	830	850	958
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	830	850	958
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	304	345	406
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	0	0	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	872	1 481	1 485
Vlastní hnojiva	Kč/HV	670	589	580
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	1 794	644	1 219
Mzdy	Kč/HV	194	152	147
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	317	216	275
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	1 820	1 434	1 130
Režie výrobní	Kč/HV	1 018	1 495	1 436
Režie správní	Kč/HV	253	306	437
Náklady celkem	Kč/HV	7 242	6 662	7 115
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	7 242	6 662	7 115
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	4 500	4 500	4 484
Tržby ostatní	Kč/HV	10 619	10 649	10 349
Výnosy celkem	Kč/HV	10 619	10 649	10 365
Zúčtování výroby	Kč/HV	4 500	4 500	4 500
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	6 119	6 149	5 865
Výsledek hospodaření	Kč/HV	3 377	3 987	3 250
Hektarový výnos	t/ha	3,96	3,65	3,98
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100
Tržby	Kč	8 813 691	9 051 645	9 914 766
Prodané množství	t	830	850	955
Průměrná realizační cena	Kč/t	10 619	10 649	10 382

Zdroj: Vlastní šetření

Výnosové a nákladové ukazatele řepky jsou popsány za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013 v Tabulce 12.

Průměrná produkce hlavního výrobku - zrna řepky byla 879 tun/rok, vedlejší produkce sláma nebyla sklizena.

Náklady na hlavní výrobek celkem ve sledovaném období byly v roce 2011 v průměru 7 242 Kč/t, v roce 2012 se snížily v průměru na 6 662 Kč/t, což je o 8 % méně než v roce 2011, z důvodu snížení nákladů na ostatní materiál nakupovaný, mzdy, ostatní náklady prvotní a také ostatních nákladů druhotných.

V roce 2013 byly náklady na hlavní výrobek celkem 7 115 Kč/t., tedy o 7 % více oproti roku 2012.

Tržby sledované na hlavní výrobek byly ve sledovaném období hodně vyrovnané. V roce 2011 byly 10 619 Kč/t, v roce 2012 byly nejvyšší, stouply na 10 649 Kč/t a v roce 2013 byly 10 349 Kč/t.

Ve sledovaném období hektarový výnos hlavního výrobku byl vyrovnaný, ve všech letech byl v průměru 4 t/ha.

Také průměrná realizační cena byla v tomto sledovaném období vyrovnaná. V roce 2011 byla 10 619 Kč/t, v roce 2012 byla nejvyšší, stoupla na hodnotu 10 649 Kč/t a v roce 2013 klesla na hodnotu 10 382 Kč/t., což je o 3 % méně než v roce 2012.

V roce 2011 a 2012 je vidět, že „Společnost A“ prodala veškeré množství produkce, které vyrobila. V roce 2013 po prodeji produkce zůstaly na skladě 3 tuny semene.

Tabulka 13

Výnosové a nákladové ukazatele máku

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	108	90	39
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	108	90	39
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	694	586	1 394
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	0	0	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	869	4 021	6 380
Vlastní hnojiva	Kč/HV	709	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	4 115	4 710	5 539
Mzdy	Kč/HV	250	380	638
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	297	7 259	10 094
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	2 105	5 424	8 670
Režie výrobní	Kč/HV	5 120	8 140	12 480
Režie správní	Kč/HV	1 804	1 667	2 168
Náklady celkem	Kč/HV	15 963	32 187	47 363
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	15 963	32 187	47 363
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	13 354	14 276	30 923
Tržby ostatní	Kč/HV	21 145	24 683	52 861
Výnosy celkem	Kč/HV	32 791	35 407	46 938
Zúčtování výroby	Kč/HV	25 000	25 000	25 000
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	7 791	10 407	22 280
Výsledek hospodaření	Kč/HV	16 828	3 220	-425
Hektarový výnos	t/ha	1,10	0,94	0,51
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100
Tržby	Kč	2 283 612	2 221 460	2 061 581
Prodané množství	t	58	51	48
Průměrná realizační cena	Kč/t	39 373	43 558	42 950

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 13 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele máku za období 2011, 2012 a 2013.

V tomto sledovaném období bylo průměrné množství hlavních výrobků – semene máku 79 tun/rok, nejvíce v roce 2011 bylo 108 t, následně v roce 2012 to bylo 90 t (o 17 % méně než v roce 2011) a v roce 2013 bylo 39 t (o 57 % méně než v roce 2012).

Náklady na hlavní výrobek celkem ve sledovaném období stoupaly, v roce 2011 byly náklady na hlavní výrobek celkem nejnižší 15 963 Kč/t. V roce 2012 vzrostly na hodnotu 32 187 Kč/t, oproti roku 2011 vzrostly o 102 %. Navýšení nákladů bylo způsobeno zvýšením nákladů na nakoupená hnojiva, ostatní materiál nakupovaný, mzdy, ostatní náklady prvotní, ostatní náklady druhotné a režie výrobní.

Náklady na hlavní výrobek v roce 2013 byly nejvyšší 47 363 Kč/t, což je oproti roku 2012 o 47 % více.

Tržby sledované na hlavní výrobek kolísaly, v roce 2011 byly 21 145 Kč/t, následně se v roce 2012 zvýšily o 17 % v porovnání s rokem 2011 na hodnotu 24 683, v roce 2013 vzrostly na hodnotu 52 861 Kč/t (o 114 % více oproti roku 2012).

V roce 2011, v roce 2012 i v roce 2013 byl hektarový výnos hlavního výrobku v průměru 1 t/ha.

Průměrná realizační cena v roce 2011 byla 39 373 Kč/t, v roce 2012 byla vyšší 43 558 Kč/t (zvýšení o 9 % oproti roku 2011). V roce 2013 byla průměrná realizační cena za sledované období 42 950 Kč/t, pokles proti roku 2012 byl o 1 %.

V roce 2013 bylo více prodaného množství HV než množství, které „Společnost A“ vyrobila. Důvodem byly zásoby z předchozího roku a tyto zásoby jsou jen odhadované.

Tabulka 14

Výnosové a nákladové ukazatele brambor

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	685	750	749
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	685	750	749
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	1 148	1 275	1 236
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	0	44	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	72	185	344
Vlastní hnojiva	Kč/HV	29	0	73
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	691	586	780
Mzdy	Kč/HV	660	728	807
Odpisy DHM	Kč/HV	16	25	84
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	216	309	416
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	474	558	522
Režie výrobní	Kč/HV	442	654	729
Režie správní	Kč/HV	110	134	221
Náklady celkem	Kč/HV	3 858	4 498	5 212
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	3 858	4 498	5 211
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	2 138	2 360	2 435
Tržby ostatní	Kč/HV	5 489	4 199	7 281
Výnosy celkem	Kč/HV	5 573	3 796	7 339
Zúčtování výroby	Kč/HV	2 222	1 957	2 493
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	3 351	1 839	4 846
Výsledek hospodaření	Kč/HV	1 715	-702	2 127
Hektarový výnos	t/ha	27,37	25,02	23,57
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100
Tržby	Kč	3 759 825	3 149 514	5 453 577
Prodané množství	t	591	527	798
Průměrná realizační cena	Kč/t	6 362	5 976	6 834

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 14 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele brambor za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013.

Průměrné množství hlavních výrobků – brambor sledované v této tabulce bylo 728 tun/rok.

Vzrůstající tendence se projevila ve sledovaném období u nákladů na hlavní výrobek celkem. Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2011 byly v průměru 3 858 Kč/t, v roce 2012 vzrostly v průměru na 4 498 Kč/t, což je o 17 % více oproti roku 2011, z důvodu zvýšení nákladů na nakoupenou sadbu, vlastní sadbu, nakoupená hnojiva, mzdy, ostatní náklady prvotní i druhotné a režii výrobní i správní.

Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2013 byly nejvyšší 5 212 Kč/t., což je o 16 % více oproti roku 2012.

Kolisavost se projevila ve sledovaném období u tržeb sledovaných na hlavní výrobek. V roce 2011 byly 5 489 Kč/t, v roce 2012 klesly o 24 % oproti roku 2011 na hodnotu 4 199 Kč/t. Tržby sledované na hlavní výrobek byly nejvyšší v roce 2013, kdy byly 7 281 Kč/t, což je v průměru o 73 % více oproti roku 2012.

Hektarový výnos hlavního výrobku ve sledovaném období klesal, v roce 2011 byl v průměru 27 t/ha, v roce 2012 se snížil na 25 t/ha, i v roce 2013 se snížil na 24 t/ha.

Průměrná realizační cena v roce 2011 byla 6 362 Kč/t, v roce 2012 byla nižší 5 976 Kč/t, pokles o 6 % oproti roku 2011. Průměrná realizační cena v roce 2013 byla 6 834 Kč/t, což je o 14 % více než v roce 2012.

V roce 2013 bylo více prodaného množství HV než množství, které „Společnost A“ vyrobila. Důvodem byly zásoby z předchozího roku a tyto zásoby jsou jen odhadované.

Tabulka 15

Výnosové a nákladové ukazatele kukuřice na zeleno

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	8 851	6 762	4 300
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	8 851	6 762	4 300
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	67	97	158
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	54	76	112
Vlastní hnojiva	Kč/HV	23	0	111
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	66	86	144
Mzdy	Kč/HV	25	30	41
Odpisy DHM	Kč/HV	0	0	40
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	10	24	49
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	212	260	308
Režie výrobní	Kč/HV	111	168	225
Režie správní	Kč/HV	28	34	51
Náklady celkem	Kč/HV	596	775	1 239
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/t	596	775	1 239
Zúčtování výroby	Kč/HV	260	260	260
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-335	-515	-979
Hektarový výnos	t/ha	36,35	32,45	21,42
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100

Zdroj: Vlastní šetření

Výnosové a nákladové ukazatele kukuřice na zeleno jsou popsány za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013 v Tabulce 15.

Průměrné množství hlavních výrobků – zelené hmoty kukuřice u tohoto výkonu v těchto letech bylo 6 638 tun/rok.

Náklady na hlavní výrobek celkem ve sledovaném období byly v roce 2011 v průměru 596 Kč/t, v roce 2012 se zvýšily v průměru na 775 Kč/t, což je o 30 % více než v roce 2011, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená osiva, nakoupená hnojiva, ostatní náklady prvotní i druhotné a také režie výrobní a správní.

V roce 2013 byly náklady na hlavní výrobek celkem 1 239 Kč/t., tedy o 60 % více oproti roku 2012.

Ve sledovaném období hektarový výnos hlavního výrobku klesal, v roce 2011 byl v průměru 36 t/ha, v roce 2012 32 t/ha a v roce 2013 jen 21 t/ha.

Tabulka 16

Výnosové a nákladové ukazatele ostatních jednoletých píce

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	1 256	602	875
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	1 256	602	875
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	0	27	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	150	286	219
Vlastní hnojiva	Kč/HV	41	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	21	29	23
Mzdy	Kč/HV	39	97	44
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	13	31	36
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	291	568	616
Režie výrobní	Kč/HV	422	1 255	551
Režie správní	Kč/HV	105	257	142
Náklady celkem	Kč/HV	1 082	2 550	1 631
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/t	1 082	2 550	1 631
Zúčtování výroby	Kč/HV	385	385	385
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-733	-2 166	-1 246
Hektarový výnos	t/ha	1,00	1,00	1,00
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 16 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele ostatních jednoletých píce za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013.

Průměrné množství hlavních výrobků – zelené píče sledované v této tabulce bylo 911 tun/rok.

Kolísavost se projevila ve sledovaném období u nákladů na hlavní výrobek celkem. Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2011 byly v průměru 1 082 Kč/t, v roce 2012 vzrostly v průměru na 2 550 Kč/t, což je o 136 % více oproti roku 2011, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená osiva, nakoupená hnojiva, mzdy, ostatní náklady prvotní i druhotné a režii výrobní i správní. Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2013 byly 1 631 Kč/t, nižší o 36 % oproti roku 2012.

Hektarový výnos hlavního výrobku ve sledovaném období byl za všechny roky 1 t/ha.

Tabulka 17

Výnosové a nákladové ukazatele jetele

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	7 732	8 156	6 237
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	7 732	8 156	6 237
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	17	17	20
Vlastní osiva (sadba)	Kč/HV	20	0	0
Vlastní hnojiva	Kč/HV	9	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	28	33	92
Mzdy	Kč/HV	16	16	25
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	17	17	30
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	207	222	302
Režie výrobní	Kč/HV	64	67	86
Režie správní	Kč/HV	13	14	18
Náklady celkem	Kč/HV	391	386	573
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	391	386	573
Zúčtování výroby	Kč/HV	180	180	180
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	0	0	0
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-211	-204	-392
Hektarový výnos	t/ha	44,82	49,23	36,67
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 17 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele jetele za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013.

Průměrná produkce hlavních výrobků – zelené píče jetele sledovaných v této tabulce byla 7 375 tun/rok.

Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2011 byly v průměru 391 Kč/t, v roce 2012 klesaly v průměru na 386 Kč/t, což je o 1 % méně oproti roku 2011, z důvodu snížení nákladů na vlastní osiva a vlastní hnojiva. Náklady na hlavní výrobek celkem v roce 2013 byly nejvyšší 573 Kč/t., což je o 48 % více než v roce 2012.

Hektarový výnos hlavního výrobku ve sledovaném období kolísal, v roce 2011 byl v průměru 45 t/ha, v roce 2012 se zvýšil na 49 t/ha a v roce 2013 se snížil na 37 t/ha.

Tabulka 18

Výnosové a nákladové ukazatele luk

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	t	5 528	3 932	4 334
Množství vedlejších výrobků	t	0	0	0
Celkem výrobků	t	5 528	3 932	4 334
Nakoupená osiva (sadba)	Kč/HV	1	0	0
Nakoupená hnojiva	Kč/HV	8	9	19
Vlastní hnojiva	Kč/HV	10	0	0
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	6	5	8
Mzdy	Kč/HV	32	45	40
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	12	15	22
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	162	243	269
Režie výrobní	Kč/HV	83	157	137
Režie správní	Kč/HV	21	32	29
Náklady celkem	Kč/HV	335	506	524
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0	0	0
Náklady na hlavní výrobek	Kč/t	335	506	524
Zúčtování výroby	Kč/HV	160	160	160
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-175	-346	-365
Hektarový výnos	t/ha	29,85	13,89	15,28
Podíl hlavního výrobku	%	100	100	100

Zdroj: Vlastní šetření

Výnosové a nákladové ukazatele luk jsou popsány za kalendářní roky 2011, 2012 a 2013 v Tabulce 18.

Průměrné množství hlavních výrobků – sena u tohoto výkonu v těchto letech bylo 4 598 tun/rok.

Náklady na hlavní výrobek celkem ve sledovaném období stoupaly, v roce 2011 byly v průměru 335 Kč/t, v roce 2012 se zvýšily v průměru na 506 Kč/t, o 51 % více než v roce 2011, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená hnojiva, mzdy, ostatní náklady prvotní i druhotné, a také režie výrobní a správní.

V roce 2013 byly náklady na hlavní výrobek celkem 524 Kč/t., tedy o 4 % více oproti roku 2012.

Hektarový výnos hlavního výrobku byl v roce 2011 v průměru 30 t/ha, v roce 2012 byl 14 t/ha a v roce 2013 byl 15 t/ha.

5.4.2 Výnosové a nákladové ukazatele ŽV

Tabulka 19

Výnosové a nákladové ukazatele základního stáda skotu

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavního výrobku 1	l	5 047 795	5 204 571	5 065 335
Množství hlavního výrobku 2	l	108 648	93 780	102 920
Množství hlavních výrobků celkem	l	5 156 443	5 298 351	5 168 255
Množství vedlejších výrobků	t	13 670	13 392	13 411
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	0,88	0,94	1,14
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	2,26	2,72	2,33
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,48	0,43	0,35
Mzdy	Kč/HV	0,94	0,96	1,10
Odpisy DHM	Kč/HV	0,68	0,07	0,10
Odpisy zvířat	Kč/HV	0,03	0,24	0,00
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	0,89	1,28	1,45
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	0,05	0,02	0,03
Brakace - škody	Kč/HV	0,02	0,01	0,02
Režie výrobní	Kč/HV	0,54	0,50	0,59
Režie správní	Kč/HV	0,24	0,25	0,29
Náklady celkem	Kč/HV	7,01	7,42	7,40
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0,26	0,25	0,26
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	6,00	6,00	6,00
Tržby ostatní	Kč/HV	8,32	7,65	8,63
Ostatní položky upravující výnosy	Kč/HV	0,43	0,49	0,46
Výnosy celkem	Kč/HV	9,14	8,45	9,41
Zúčtování výroby	Kč/HV	6,13	6,06	6,06
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	2,32	1,65	2,63
Výsledek hospodaření	Kč/HV	2,13	1,03	2,01
Chlévská mrva	Kč/HV	0,20	0,20	0,21
Náklady na hlavní výrobek 1 (náklady mléka)	Kč/HV	6,75	7,16	7,14
Užitkovost	HV/KD	23,24	24,40	21,77
Tržby	Kč	41 997 477	39 809 297	43 704 716
Prodané množství	l	5 047 795	5 204 571	5 066 638
Průměrná realizační cena	Kč/l	8	8	9

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 19 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele základního stáda skotu v letech 2011, 2012 a 2013.

V tomto období byla průměrná produkce hlavních výrobků 1 (mléko tržní) 5 105 900 litrů/rok a průměrná produkce hlavních výrobků 2 (mléko krmné)

101 783 litrů/rok. V souhrnu hlavních výrobků byla průměrná produkce celkem 5 207 683 litrů/rok. Průměrná produkce vedlejších výrobků – statkových hnojiv v tomto období bylo 13 491 tun/rok.

Náklady celkem ve sledovaném období byly v průměru 7 Kč/l.

Tržby – ostatní ve sledovaném období kolísaly, v roce 2011 byly 8,32 Kč/l, v roce 2012 se snížily ve srovnání s rokem 2011 o 8 % na hodnotu 7,65 Kč/l. V roce 2013 opět vzrostly na hodnotu 8,63 Kč/l, což je o 13 % více oproti roku 2012.

Kolísavost se projevuje i u průměrné realizační ceny, kdy v roce 2011 byla 8,32 Kč/l, v roce 2012 byla 7,65 Kč/l, pokles 8 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena nejvyšší 8,63 Kč/l, nárůst proti roku 2012 byl o 13 %.

Tabulka 20

Výnosové a nákladové ukazatele telat do 3měsíců

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	kg	34 346	28 467	26 509
Množství vedlejších výrobků	t	574	543	423
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	24,88	47,72	37,56
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	9,03	9,56	11,01
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,36	0,00	0,02
Mzdy	Kč/HV	7,29	10,62	10,77
Odpisy DHM	Kč/HV	0,00	0,65	0,69
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	4,25	3,33	5,73
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	0,19	0,00	0,00
Režie výrobní	Kč/HV	6,86	5,38	4,08
Režie správní	Kč/HV	3,33	3,97	2,02
Náklady celkem	Kč/HV	56,19	81,23	71,88
Vedlejší výrobky	Kč/HV	1,13	1,30	1,09
Prodej zvířat	Kč/HV	14,90	18,90	21,61
Tržby - zvířata	Kč/HV	28,56	41,88	41,49
Výnosy celkem	Kč/HV	46,79	56,28	52,97
Zúčtování výroby	Kč/HV	32,00	32,00	32,00
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	13,66	22,98	19,88
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-9,40	-24,95	-18,91
Chlévská mrva	Kč/HV	1,13	1,30	1,09
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	55,06	79,93	70,79
Užitkovost	HV/KD	0,83	0,77	0,89
Tržby	Kč	980 772	1 192 302	1 099 782
Prodané množství	kg	16 975	18 433	19 452
Průměrná realizační cena	Kč/kg	58	65	57

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 20 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele telat do 3měsíců v letech 2011, 2012 a 2013.

Průměrné množství hlavních výrobků – přírůstku telat ve sledovaném období bylo 29 774 kg/rok. Průměrné množství vedlejších výrobků – statkových hnojiv ve sledovaném období bylo 513 tun/rok.

Náklady celkem ve sledovaném období kolísaly, v roce 2011 byly v průměru 56 Kč/kg, v roce 2012 byly nejvyšší 81 Kč/kg, o 45 % více než v roce 2011, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená krmiva a mzdy.

V roce 2013 náklady celkem klesly na hodnotu 72 Kč/kg, o 11 % méně než v roce 2012.

Tržby za zvířata byly v roce 2011 nejnižší 29 Kč/kg, v roce 2012 byly 42 Kč/kg, kdy vzrostly o 45 % více než v roce 2011. V roce 2013 byly 42 Kč/kg.

Průměrná realizační cena kolísala, v roce 2011 byla 58 Kč/kg, v roce 2012 byla nejvyšší 65 Kč/kg, vzrůst o 12 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena 57 Kč/kg, snížení proti roku 2012 bylo o 12 %.

Tabulka 21

Výnosové a nákladové ukazatele telat do 6měsíců

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	kg	58 054	67 002	68 260
Množství vedlejších výrobků	t	796	972	1 004
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	8,80	9,86	15,86
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	4,76	1,05	0,00
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,47	0,26	0,00
Mzdy	Kč/HV	8,59	8,97	8,72
Odpisy DHM	Kč/HV	2,27	1,97	1,93
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	2,99	3,29	5,96
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	6,18	4,77	6,31
Režie výrobní	Kč/HV	5,06	4,67	4,56
Režie správní	Kč/HV	2,74	3,19	3,13
Náklady celkem	Kč/HV	41,86	38,03	46,47
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0,94	0,99	1,01
Prodej zvířat	Kč/HV	0,17	0,32	0,45
Tržby - zvířata	Kč/HV	0,76	0,07	0,25
Výnosy celkem	Kč/HV	33,53	32,74	32,81
Zúčtování výroby	Kč/HV	32,00	32,00	32,00
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	0,59	-0,25	-0,20
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-8,33	-5,29	-13,66
Chlévská mrva	Kč/HV	0,94	0,99	1,01
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	40,92	37,04	45,46
Užitkovost	HV/KD	1,00	0,96	0,96
Tržby	Kč	44 072	4 653	16 748
Prodané množství	kg	952	140	777
Průměrná realizační cena	Kč/kg	46	33	22

Zdroj: Vlastní šetření

Výnosové a nákladové ukazatele telat do 6měsíců jsou sledovány za období 2011, 2012 a 2013 v Tabulce 21.

Ve sledovaném období bylo průměrné množství hlavních výrobků – přírůstku telat 64 438 kg/rok a průměrné množství vedlejších výrobků – statkových hnojiv bylo 924 tun/rok.

Náklady celkem byly v roce 2011 v průměru 42 Kč/kg, v roce 2012 byly nejnižší 38 Kč/kg, o 10 % méně než v roce 2011. V roce 2013 stouply na hodnotu 46 Kč/kg, o 21 % více než v roce 2012, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená krmiva, a ostatní náklady prvotní i druhotné.

Tržby za zvířata byly v roce 2011 nejvyšší 0,76 Kč/kg, v roce 2012 byly nejnižší 0,07 Kč/kg, kdy se snížily o 91 % než v roce 2011. V roce 2013 byly 0,25 Kč/kg.

V roce 2011 byla průměrná realizační cena 46 Kč/kg, v roce 2012 byla nižší 33 Kč/kg, pokles o 28 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena nejnižší 22 Kč/kg, snížení proti roku 2012 bylo o 33 %.

Tabulka 22

Výnosové a nákladové ukazatele mladého chovného skotu - jalovic

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	kg	50 434	44 050	48 200
Množství vedlejších výrobků	t	2 328	2 260	2 222
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	2,41	2,37	2,06
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	34,78	26,53	23,53
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,88	1,36	0,99
Mzdy	Kč/HV	5,37	6,68	6,14
Odpisy DHM	Kč/HV	0,48	0,55	0,51
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	6,77	8,22	13,43
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	1,73	1,74	0,60
Režie výrobní	Kč/HV	5,97	4,69	5,17
Režie správní	Kč/HV	2,57	3,19	2,79
Náklady celkem	Kč/HV	60,96	55,33	55,22
Vedlejší výrobky	Kč/HV	3,29	3,66	3,29
Prodej zvířat	Kč/HV	5,54	4,91	4,33
Tržby - zvířata	Kč/HV	6,37	5,78	4,92
Výnosy celkem	Kč/HV	26,52	26,93	26,28
Zúčtování výroby	Kč/HV	22,40	22,40	22,40
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	0,83	0,87	0,59
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-34,44	-28,40	-28,94
Chlévská mrva	Kč/HV	3,29	3,66	3,29
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	57,67	51,67	51,93
Užitkovost	HV/KD	0,75	0,67	0,75
Tržby	Kč	321 216	254 662	236 958
Prodané množství	kg	8 461	7 594	7 420
Průměrná realizační cena	Kč/kg	38	34	32

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 22 jsou sledovány v letech 2011, 2012 a 2013 výnosové a nákladové ukazatele mladého chovného skotu – jalovic.

Průměrné množství hlavních výrobků – přírůstku ve sledovaném období bylo 47 561 kg/rok. Průměrné množství vedlejších výrobků – statkových hnojiv ve sledovaném období bylo 2 270 tun/rok.

Náklady celkem ve sledovaném období klesaly, v roce 2011 byly v průměru 61 Kč/kg, v roce 2012 byly nižší 55 Kč/kg, o 10 % méně než v roce 2011, především z důvodu snížení nákladů na vlastní krmiva, opravy stájových zařízení a režie výrobní. V roce 2013 byly na hodnotě 55 Kč/kg.

Tržby - zvířata byly v roce 2011 nejvyšší v průměru 6,37 Kč/kg, v roce 2012 klesly na hodnotu 5,78 Kč/kg, o 9 % méně než v roce 2011. V roce 2013 byly nejnižší 4,92 Kč/kg, což je o 15 % méně než v roce 2012.

Průměrná realizační cena také klesala, v roce 2011 byla 38 Kč/kg, v roce 2012 byla 34 Kč/kg, snížení o 11 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena 32 Kč/kg, snížení proti roku 2012 bylo o 6 %.

Tabulka 23

Výnosové a nákladové ukazatele vysokobřezích jalovic

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	KD	28 681	24 147	29 725
Množství vedlejších výrobků	t	997	826	1 031
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	3,17	1,54	2,02
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,00	0,27	0,00
Mzdy	Kč/HV	7,77	9,29	7,52
Odpisy DHM	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	3,92	3,50	5,12
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	3,30	5,93	6,61
Režie výrobní	Kč/HV	5,61	4,96	5,50
Režie správní	Kč/HV	2,47	2,75	2,76
Náklady celkem	Kč/HV	26,24	28,24	29,53
Vedlejší výrobky	Kč/HV	2,48	2,44	2,48
Prodej zvířat	Kč/HV	9,84	19,64	13,21
Tržby - zvířata	Kč/HV	14,96	44,08	23,49
Výnosy celkem	Kč/HV	26,10	45,38	31,26
Zúčtování výroby	Kč/HV	18,50	18,50	18,50
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	5,12	24,44	10,28
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-0,14	17,14	1,73
Chlévská mrva	Kč/HV	2,48	2,44	2,48
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	23,76	25,80	27,05
Užitkovost	KD/KD	1,00	1,00	1,00
Tržby	Kč	429 070	1 064 300	698 154
Prodané množství	kg	8 461	17 400	12 587
Průměrná realizační cena	Kč/kg	51	61	55

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 23 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele vysokobřezích jalovic v letech 2011, 2012 a 2013.

V tomto období bylo průměrné množství hlavních výrobků – krmných dnů 27 518 KD/rok. Průměrné množství vedlejších výrobků – statkových hnojiv v tomto období bylo 951 tun/rok.

Náklady celkem ve sledovaném období postupně stoupaly, v roce 2011 byly na nejnižší hodnotě 26 Kč/KD, v roce 2012 vzrostly na hodnotu 28 Kč/KD, ve srovnání s rokem 2011 o 8 % více. Bylo to způsobeno především zvýšením nákladů na mzdy a ostatní náklady druhotné. V roce 2013 byly náklady celkem nejvyšší 30 Kč/KD, ve srovnání s rokem 2012 o 7 % více, především z důvodu zvýšení nákladů na ostatní náklady prvotní, ostatní náklady druhotné a režie výrobní.

Tržby za zvířata ve sledovaném období kolísaly, v roce 2011 byly 15 Kč/KD, v roce 2012 se zvýšily ve srovnání s rokem 2011 o 193 % na hodnotu 44 Kč/KD. V roce 2013 opět klesly na hodnotu 23 Kč/KD, což je o 48 % méně oproti roku 2012.

Kolísavost se projevovala i u průměrné realizační ceny, kdy v roce 2011 byla 51 Kč/kg, v roce 2012 byla 61 Kč/kg, nárůst o 20 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena 55 Kč/kg, snížení proti roku 2012 bylo o 10 %.

Tabulka 24

Výnosové a nákladové ukazatele základního stáda prasat

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	ks	3 151	3 110	3 326
Množství vedlejších výrobků	t	980	995	1 003
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	531,62	563,57	510,16
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	109,27	154,47	133,57
Mzdy	Kč/HV	91,98	96,16	91,55
Odpisy DHM	Kč/HV	17,07	17,30	14,92
Odpisy zvířat	Kč/HV	94,86	82,85	64,65
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	725,91	727,55	1 877,09
Režie výrobní	Kč/HV	120,30	118,01	179,29
Režie správní	Kč/HV	39,34	31,87	46,78
Náklady celkem	Kč/HV	1 730,35	1 789,78	2 918,01
Vedlejší výrobky	Kč/HV	115,49	121,05	120,82
Prodej dle vnitropodnikových cen	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Tržby ostatní	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Ostatní položky upravující výnosy	Kč/HV	147,30	142,21	134,08
Výnosy celkem	Kč/HV	1 047,81	1 071,04	1 055,09
Zúčtování výroby	Kč/HV	785,02	807,78	800,19
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Výsledek hospodaření	Kč/HV	-682,54	-718,74	-1 862,92
Chlévská mrva	Kč/HV	5,60	5,76	5,43
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	1 614,86	1 668,73	2 797,19
Užitkovost	HV/KD	0,06	0,06	0,06
Tržby za zvířata	Kč	464 178	442 272	445 958
Prodané množství	kg	18 478	14 314	17 434
Průměrná realizační cena	Kč/kg	25	31	26

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 24 jsou sledovány v letech 2011, 2012 a 2013 výnosové a nákladové ukazatele základního stáda prasat.

Průměrné množství selat bylo ve sledovaném období 3 196 ks/rok. Průměrné množství vedlejších výrobků ve sledovaném období bylo 993 tun/rok statkových hnojiv.

Náklady celkem v roce 2011 byly v průměru 1 730 Kč/ks, v roce 2012 byly vyšší 1 790 Kč/ks, o 3 % více než v roce 2011, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená krmiva, na ostatní materiál nakupovaný a mzdy.

V roce 2013 byly nejvyšší 2 918 Kč/ks, o 63 % více než v roce 2012, především z důvodu zvýšení nákladů na ostatní náklady prvotní a režie výrobní a správní.

Průměrná realizační cena kolísala, v roce 2011 byla 25 Kč/kg, v roce 2012 byla nejvyšší 31 Kč/kg, zvýšení o 24 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena 26 Kč/kg, snížení proti roku 2012 bylo o 16 %.

Tabulka 25

Výnosové a nákladové ukazatele prasat ve výkrmu

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	kg	190 300	191 000	202 000
Množství vedlejších výrobků	t	1 532	1 498	1 508
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	0,57	1,26	1,49
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	13,61	13,42	14,34
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,00	0,00	0,00
Mzdy	Kč/HV	0,21	0,41	0,38
Odpisy DHM	Kč/HV	0,52	0,53	0,52
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	0,37	0,23	0,36
Ostatní náklady druhotné	Kč/HV	0,02	0,02	0,02
Režie výrobní	Kč/HV	3,07	3,93	4,36
Režie správní	Kč/HV	0,71	0,77	0,79
Náklady celkem	Kč/HV	19,08	20,57	22,26
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0,14	0,14	0,13
Prodej zvířat	Kč/HV	45,24	39,70	41,71
Tržby - zvířata	Kč/HV	48,08	51,39	53,19
Výnosy celkem	Kč/HV	22,98	31,83	31,61
Zúčtování výroby	Kč/HV	20,00	20,00	20,00
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	2,84	11,69	11,48
Výsledek hospodaření	Kč/HV	3,90	11,26	9,35
Chlévská mrva	Kč/HV	0,14	0,14	0,13
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	18,94	20,43	22,13
Užitkovost	HV/KD	0,78	0,79	0,84
Tržby	Kč	9 149 447	9 815 013	10 743 757
Prodané množství	kg	310 023	286 067	310 178
Průměrná realizační cena	Kč/kg	30	34	35

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 25 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele prasat ve výkrmu za období 2011, 2012 a 2013.

V tomto období bylo průměrná hmotnost vykrmených prasat 194 433 kg/rok . Průměrné množství vedlejších výrobků – statkových hnojiv v tomto období bylo 1 513 tun.

Náklady celkem ve sledovaném období postupně stoupaly, v roce 2011 byly na nejnižší hodnotě 19 Kč/kg, v roce 2012 vzrostly na hodnotu 21 Kč/kg, ve srovnání s rokem 2011

o 11 % více. Bylo to způsobeno především zvýšením nákladů na nakoupená krmiva a režie výrobní. V roce 2013 byly náklady celkem nejvyšší 22 Kč/kg, ve srovnání s rokem 2012 o 5 % více, především z důvodu zvýšení nákladů na nakoupená krmiva, vlastní krmiva, ostatní náklady prvotní a režie výrobní.

Tržby za zvířata ve sledovaném období stoupaly, v roce 2011 byly 48 Kč/kg, v roce 2012 se zvýšily ve srovnání s rokem 2011 o 6 % na hodnotu 51 Kč/kg. V roce 2013 opět vzrostly na hodnotu 53 Kč/kg, což je o 4 % více oproti roku 2012.

Postupný nárůst se projevoval u průměrné realizační ceny, kdy v roce 2011 byla v průměru 30 Kč/kg, v roce 2012 byla 34 Kč/kg, nárůst o 13 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena 35 Kč/kg, nárůst proti roku 2012 byl o 3 %.

Tabulka 26

Výnosové a nákladové ukazatele selat v předvýkrmu

Položka	MJ	Rok		
		2011	2012	2013
Množství hlavních výrobků	kg	103 100	108 240	134 520
Množství vedlejších výrobků	t	860	863	1 045
Nakoupená krmiva (steliva)	Kč/HV	20,63	14,82	11,19
Vlastní krmiva (steliva)	Kč/HV	0,00	3,68	4,73
Ostatní materiál nakupovaný	Kč/HV	0,03	0,00	0,00
Mzdy	Kč/HV	0,67	0,64	0,59
Odpisy DHM	Kč/HV	1,46	1,39	1,12
Ostatní náklady prvotní	Kč/HV	0,51	0,55	0,52
Režie výrobní	Kč/HV	3,69	5,38	6,69
Režie správní	Kč/HV	0,85	1,05	1,75
Náklady celkem	Kč/HV	27,84	27,51	26,59
Vedlejší výrobky	Kč/HV	0,15	0,16	0,14
Prodej zvířat	Kč/HV	1,02	0,90	0,70
Tržby - zvířata	Kč/HV	1,37	1,33	0,94
Ostatní položky upravující výnosy	Kč/HV	9,42	8,54	6,51
Výnosy celkem	Kč/HV	33,92	33,10	30,89
Zúčtování výroby	Kč/HV	24,00	24,00	24,00
Zisk - ztráta z realizace	Kč/HV	0,35	0,40	0,24
Výsledek hospodaření	Kč/HV	6,08	5,59	4,30
Chlévská mrva	Kč/HV	0,15	0,16	0,14
Náklady na hlavní výrobek	Kč/HV	27,69	27,35	26,45
Užitkovost	HV/KD	0,42	0,37	0,38
Tržby	Kč	141 411	143 813	126 651
Prodané množství	kg	2 645	2 270	2 091
Průměrná realizační cena	Kč/kg	53	63	61

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 26 jsou sledovány výnosové a nákladové ukazatele selat v předvýkrmu v letech 2011, 2012 a 2013.

V tomto období bylo průměrné množství hlavních výrobků – přírůstku 115 287 kg/rok. Průměrné množství vedlejších výrobků v tomto období bylo 923 tun/rok statkových hnojiv.

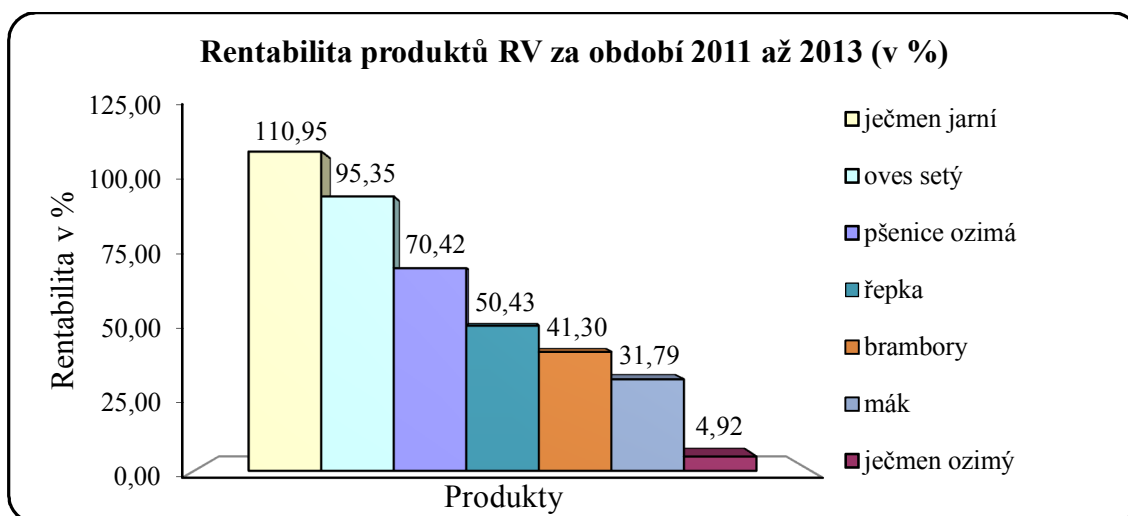
Náklady celkem ve sledovaném období pozvolna klesaly, v roce 2011 byly nejvyšší 27,8 Kč/kg, v roce 2012 klesly na hodnotu 27,5 Kč/kg, ve srovnání s rokem 2011 o 1 % méně. Snížení nákladů celkem bylo způsobeno především snížením nákladů na nakoupená krmiva. V roce 2013 byly náklady celkem nejnižší 26,6 Kč/kg, ve srovnání s rokem 2012 o 3 % méně, především z důvodu snížení nákladů na nakoupená krmiva a snížení odpisů DHM.

Tržby za zvířata ve sledovaném období klesaly, v roce 2011 byly v průměru 1,37 Kč/kg, v roce 2012 se snížily ve srovnání s rokem 2011 o 3 % na hodnotu 1,33 Kč/kg. V roce 2013 opět klesly na hodnotu 0,94 Kč/kg, což je o 29 % méně oproti roku 2012.

Průměrná realizační cena kolísala, v roce 2011 byla nejnižší 53 Kč/kg, v roce 2012 byla 63 Kč/kg, nárůst o 19 % oproti roku 2011. V roce 2013 byla průměrná realizační cena 61 Kč/kg, snížení proti roku 2012 bylo o 3 %.

5.5 Rentabilita produktů rostlinné výroby za období 2011 až 2013

Graf 1: Rentabilita produktů RV za období 2011 až 2013 (v %)

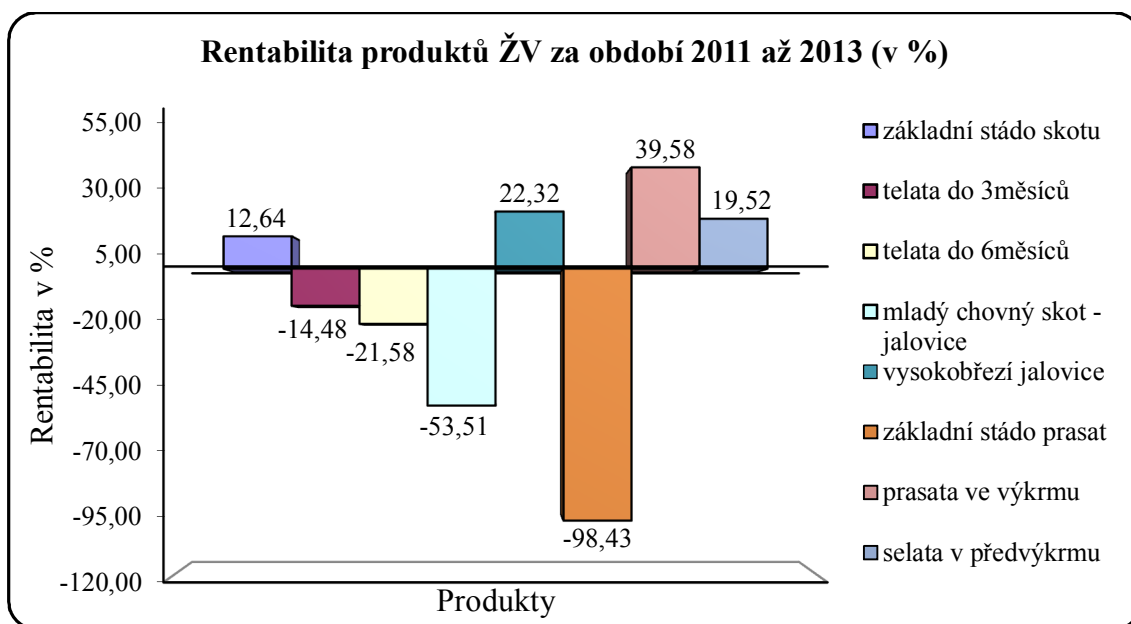
Zdroj: Vlastní šetření

Jednotlivé plodiny lze seřadit z hlediska hospodaření a struktury, které je vyobrazeno v Grafu 1.

V Grafu 1, rentabilita produktů rostlinné výroby, je vidět, že nejrentabilnější plodinou „Společnosti A“ je ječmen jarní (téměř 111 %), poté oves setý (přes 95 %) a pšenice ozimá (více než 70 %). Rentabilita řepky přesahuje 50% hranici, rentabilita brambor je 41 % a rentabilita máku je téměř 32 %. Nejméně rentabilní je ječmen ozimý (dosahuje hodnoty necelých 5%).

5.6 Rentabilita produktů živočišné výroby za období 2011 až 2013

Graf 2: Rentabilita produktů ŽV za období 2011 až 2013 (v %)

Zdroj: Vlastní šetření

Jednotlivá hospodářská zvířata lze seřadit z hlediska hospodaření a struktury, které je vyobrazeno v Grafu 2.

V Grafu 2, rentabilita produktů živočišné výroby, je vyobrazena rentabilita skotu a prasat. U skotu je vidět, že první kategorie, základní stádo skotu, je rentabilní na necelých 13 %. V dalších kategoriích (telata do 3měsíců, telata do 6měsíců a mladý chovný skot – jalovice) je rentabilita záporná. Opět rentabilní jsou až vysokobřezí jalovice. V první kategorii prasat (základní stádo prasat) je rentabilita velice nízká (přes -98 %), ale další kategorie prasat (prasata ve výkrmu a selata v předvýkrmu) jsou už rentabilní.

5.7 Poskytnuté dotace „Společnosti A“

Tabulka 27

Poskytnuté dotace v tis. Kč

Poskytnuté dotace	Rok		
	2011	2012	2013
SZIF - SAPS	8 662	9 798	10 733
SZIF - LFA	716	723	716
SZIF - Agroenvir. opatření:	-	-	-
- ošetření trav. porostů	537	541	536
- vrácení části dotace	-	-27	-
- pěstování meziplodin	433	-	-
SZIF - TOP-UP	-	-	-
- dotace na pěstování plodin na orné půdě	-	97	-
- dotace na pěstování plodin na zemědělské půdě	-	-	-
- dotace na chov přežvýkavců	917	54	-
- platba na krávy s tržní produkcí mléka	1 425	816	826
- zvláštní opatření na podporu trhu mléka a mléčných výrobků	-	-	-
MZE - Podpora chovatelům prasat na úhr. nákladů služeb	972	924	876
MZE - Dotace na odstranění kadaverů	26	25	34
MZE - Dotace na prevenci šíření chorob přenosných osivem	3	2	-
MZE - Dotace na udržení genetického potenciálu	79	40	78
PGRLF - Podpora pojištění zvířat	60	50	80
PGRLF - Podpora pojištění plodin	242	95	260
PGRLF - Dotace úroků	132	73	59
Povodí Vltavy - Náhrada za omezené užívání v ochr. pásmech Želivka	196	196	320
Celkem programy podpor a dotace	14 400	13 407	14 518

Zdroj: Vlastní šetření

„Společnost A“ získala v roce 2011 na podporách a dotacích celkem 14 400 tis. Kč, v roce 2012 získala méně, 13 407 tis. Kč a v roce 2013 byly nejvyšší, 14 518 tis. Kč.

5.8 Vliv dotací

Tabulka 28

Vliv dotací na výsledek hospodaření v tis. Kč

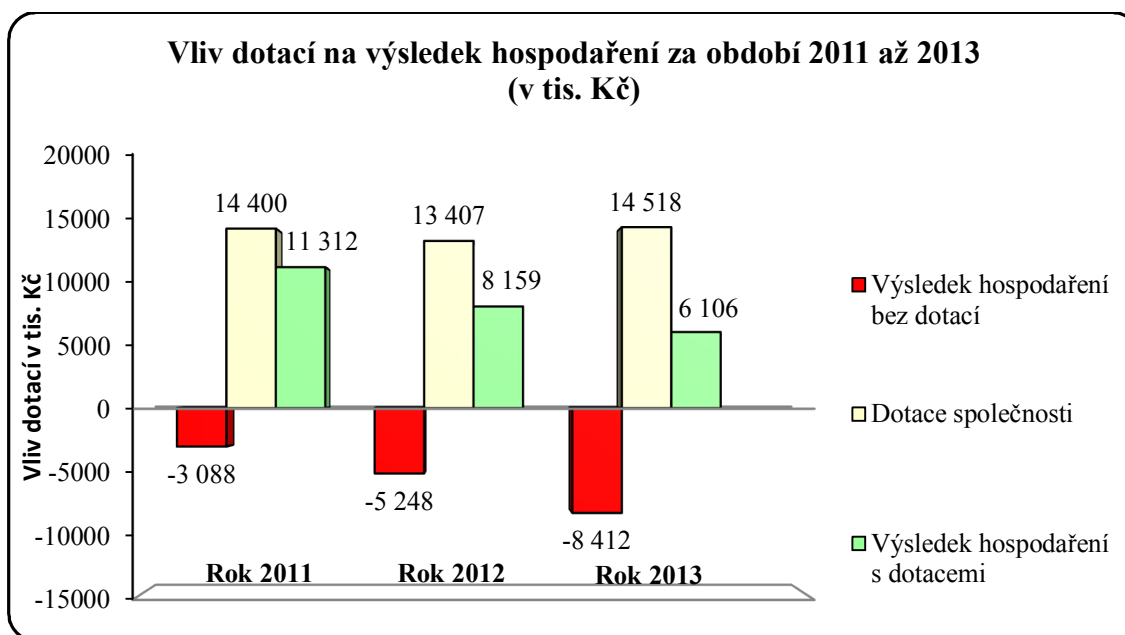
Vliv dotací na výsledek hospodaření	Rok		
	2011	2012	2013
Výsledek hospodaření bez dotací	-3 088	-5 248	-8 412
Dotace společnosti	14 400	13 407	14 518
Výsledek hospodaření s dotacemi	11 312	8 159	6 106*

*V roce 2013 není zaúčtována daň z příjmů právnických osob

Zdroj: Vlastní šetření

V Tabulce 28 je sledován vliv dotací na výsledek hospodaření ve „Společnosti A“. Z tabulky je patrné, že dotace jsou pro „Společnost A“ velice důležité, bez dotací a podpor by společnost neměla kladný výsledek hospodaření.

Graf 3: Vliv dotací na výsledek hospodaření v tis. Kč

Zdroj: Vlastní šetření

V Grafu 3 je sledován vliv dotací na výsledek hospodaření v letech 2011, 2012 a 2013.

Z tohoto grafu je patrné, že dotace jsou pro „Společnost A“ velice důležité. Bez dotací by společnost nedosahovala kladného výsledku hospodaření.

6 Závěr

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení činnosti zemědělského podniku a jeho ekonomiky v souvislosti s proměnlivostí potřeb trhu a cenových relací s tím souvisejících.

Práce je rozdělena na dvě části – na teoretickou část a praktickou část. Teoretická část se zabývá vytyčením potřebných základních pojmů z uvedené odborné literatury. Potřebné postupy získávání dat jsou uvedeny v metodice práce. V praktické části je hodnocena anonymní zemědělská společnost, označována jako „Společnost A“, v letech 2011 až 2013.

V tabulkách praktické části je sledován vývoj nákladů, tržeb a průměrné realizační ceny v daném období dle jednotlivých hlavních výrobků. Dále je v grafech vyjádřena rentabilita produktů rostlinné a živočišné výroby. V závěru praktické části je hodnocen vliv dotací na výsledek hospodaření.

Zjištěné výsledky:

1. Struktura rostlinné a živočišné výroby, doposud realizovaná, vede ke kladnému výsledku hospodaření.
2. Produkce rostlinné výroby jsou všechny rentabilní. Nejnižší rentabilitu však lze zaznamenat u pěstování ječmene ozimého. Není nutné významně měnit strukturu rostlinné výroby. Lze doporučit navýšení výměry pěstování ječmene jarního.
3. Chov skotu jako celek je rentabilní, mezi ně patří kategorie krávy chované pro mléko a vysokobřeží jalovice. Telata do 3měsíců, telata do 6měsíců a mladý chovný skot (jalovice), určené pro obnovu základního stáda krav, rentabilní nejsou.
4. Chov prasat jako celek je ztrátový, i když vykrmovaná prasata jsou zisková. Ztrátovost prasat je způsobena vysokými náklady na základní stádo prasat - odstavené sele.
5. Současná struktura hospodaření se jeví jako vyvážená mezi rostlinnou a živočišnou výrobou, a to nejen s ohledem na přírodní podmínky, ale také s ohledem na vývoj cen vstupů do výroby a cen realizované produkce v tržním prostředí. Společnost je zaměřena na výrobu mléka. Tato výroba je zisková. Tržby za mléko jsou ve sledovaných letech v průměru necelých 42 mil. Kč/rok. Ztráta v ostatních kategoriích skotu je způsobena nízkými vnitropodnikovými cenami přírůstků.

Ceny jsou ve sledovaných letech stále stejné, což je dobré pro porovnávání a hodnocení z pohledu ekonomiky.

6. U chovu skotu – krávy dojené – je nutné hledat cestu ke zvýšení mléčné užitkovosti, a to cestou zlepšení zootechnické práce v oblasti péče o obměnu stáda, krmnou dávku, zdravotní stav a welfare (soustava pohody, zlepšení podmínek života a zdraví zvířat a jejich ochranou před negativními činiteli).
7. Řešením pro zlepšení efektivnosti hospodaření by bylo zrušení chovu základního stáda prasat z důvodu velké ztrátovosti, tato hospodářská zvířata jsou nerentabilní, nebo hledání dodavatele zástavu selat do výkrmu. Případná změna struktury hospodaření by vyžadovala zásah do investičního vybavení společnosti, čímž by pravděpodobně rostly náklady na dosahovanou produkci ve změněné struktuře výroby.
8. Široká struktura výrobního zaměření rostlinné i živočišné výroby umožňuje společnosti překlenout ztráty způsobené progresivně rostoucími cenami vstupů, tj. realizované produkce v tržním prostředí a proměnlivostí cen výstupů.
9. Dotace jsou pro společnost velice důležitým zdrojem výnosů. Všechny nárokové dotace jsou součástí finančních výnosů, což vždy přispělo ke kladnému výsledku hospodaření.
10. Navrhovaná opatření pro kontinuitu podnikání v příštích letech bude nutné přizpůsobit nové koncepci společné zemědělské politiky a její rozpracování na podmínky České republiky na období 2014-2020. I když rok 2014 bude rokem přechodným, není znám systém dotací tak, aby bylo možné se v zemědělské politice snadno a dobře rozhodnout.

Summary

Tato bakalářská práce se zabývá vyhodnocením aktivit zemědělské společnosti a jeho ekonomiky.

Práce je rozdělena do dvou částí - na část teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje vysvětlení základních pojmů z oblasti ekonomiky zemědělských společností. V metodice jsou popsány nezbytné postupy k získání dat. V praktické části je hodnocena anonymní zemědělská společnost, označována jako „Společnost A“ v letech 2011 až 2013.

Tabulky v praktické části sledují vývoj nákladů, tržeb a průměrných prodejních cen v daném období dle jednotlivých hlavních produktů. Dále je v grafech vyjádřena ziskovost produktů rostlinné a živočišné výroby. Na konci praktické části je hodnocen dopad dotací na výsledek hospodaření.

Bakalářská práce dochází k závěru, že struktura hospodaření společnosti vede k pozitivnímu zisku.

Klíčová slova: produkty, ceny, dotace, ziskovost

This Bachelor thesis deals with evaluation of the activities of an agricultural company and its economy.

The work is divided into two parts – theoretical and practical. The theoretical part contains the explanation of basic economic terms of agricultural companies. In the methodology part there are described the necessary procedures for obtaining the data. The evaluation of an agricultural company named „Company A“ in period from 2011 to 2013 is the point of the practical part.

The tables in the practical part show the development of costs, sales and average sales prices in a given period according to its main products. Next, the profitability of crop and livestock production is reflected in charts. At the end of this practical part the subsidies impact on profit is evaluated.

My Bachelor thesis concludes that the economic structure of the company leads to positive profit.

Keywords: products, prices, subsidies, profitability

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- [1] Boháčková, I., Antoušková, M., Brožová, I., Červená, G., Hudečková, H., Lošťák, M., ... Tomšík, K. (2011). *Finanční podpora zemědělství a regionálního rozvoje: Vybrané aspekty*. Praha, Czechia: Powerprint.
- [2] Brčák, A. (1988). *Náklady, kalkulace a ceny v zemědělství: Vybrané partie* (2nd ed.). Praha, Czechia: Vysoká škola ekonomická v Praze.
- [3] Čuba, F., Trnka, F., Hurta, J. (1998). *České zemědělství: Jeho stav a možnosti rozvoje*. Zlín, Czechia: Edice TOKO.
- [4] Krotíl, V. (1978). *Náklady a kalkulace v zemědělství*. Praha, Czechia: Státní zemědělské nakladatelství.
- [5] Krutina, V., Novotná, M. (2009). *Ekonomika podniku (cvičení)*. (2nd ed.). České Budějovice, Czechia: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta.
- [6] Petřík, T. (2009). *Ekonomické a finanční řízení firmy: Manažerské účetnictví v praxi*. (2nd ed.). Praha, Czechia: Grada.
- [7] Poláčková, J., & kolektiv. (2010). *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství*. Praha, Czechia: Ústav zemědělské ekonomiky a informací.
- [8] Popesko, B. (2009). *Moderní metody řízení nákladů: Jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. Praha, Czechia: Grada.
- [9] Rane, A. A., & Deorukhkar A. C. (2007). *Economics of Agriculture* (2nd rev. ed.). New Delhi: Atlantic Publishers and Distributors .
- [10] Řepa, V. (2006). *Podnikové procesy: Procesní řízení a modelování*. Praha, Czechia: Grada.
- [11] Srpová, J., Řehoř, V., & kolektiv. (2010). *Základy podnikání: Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha, Czechia: Grada.
- [12] Synek, M., (2005). *Manažerská ekonomika*. Praha, Czechia: Grada.
- [13] Synek, M., et al. (2007). *Manažerská ekonomika*. Praha, Czechia: Grada.
- [14] Synek, M., et al. (2006). *Podniková ekonomika*. Praha, Czechia: C. H. Beck.

Internetové zdroje:

- [15] Answers Corporation. (2014). *What is the agriculture theory*. Dostupné z:
http://wiki.answers.com/Q/What_is_the_agriculture_theory
- [16] Český statistický úřad. (2013). *Zemědělství*. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/380034ACCC/\\$File/14091313.pdf](http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/380034ACCC/$File/14091313.pdf)
- [17] Český statistický úřad. (2014). *Zemědělství*. Dostupné z:
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zemedelstvi_zem
- [18] Edotace.cz. (2014). *Jednotná platba na plochu (SAPS)*. Dostupné z:
<http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/jednotna-platba-na-plochu-saps-8910/>
- [19] Ministerstvo zemědělství ČR. (2006). *Metodika k provádění nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění nařízení vlády č. 121/2005 Sb. a nařízení vlády č. 510/2005 Sb.* Dostupné z:
http://www.lfa.cz/aktuality/Met_NV_241_LFA_06%20tisk.pdf
- [20] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *Jednotná platba na plochu*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/jednotna-platba-na-plochu/>
- [21] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *Národní doplňkové platby*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/narodni-doplňkove-platby/>
- [22] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *O aplikaci Registr půdy*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/farmar/LPIS/>
- [23] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *O ministerstvu*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/>
- [24] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *Příručka „Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2013“*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/aktuality/prirucka-pruvodce-zemedelce-kontrolou.html>
- [25] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *Zemědělská výroba*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/>
- [26] Ministerstvo zemědělství. (n. d.). *Živočišné komodity*. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zivocisne-komodity/>

- [27] Oxford dictionaries. (2014). *Subsidy*. Dostupné z:
<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/subsidy?q=subsidy>
- [28] PGRLF, a. s. (2006). *O společnosti*. Dostupné z:
<http://www.pgrlf.cz/pgrlf/pgrlf.php>
- [29] Státní zemědělský intervenční fond. (n. d.). *Co je SZIF*. Dostupné z:
<https://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/co-je-szif>

Seznam tabulek (dle stránek)

Tabulka 1

Struktura kalkulačních skupin a kalkulovaných výkonů v rostlinné výrobě7

Tabulka 2

Struktura kalkulačních skupin a kalkulovaných výkonů zemědělské výroby8

Tabulka 3

Způsob výpočtu rozpětí mezi náklady a tržbami a výpočtu rentability výrobků18

Tabulka 4

Výměra zemědělské půdy29

Tabulka 5

Průměrný počet chovaných zvířat podle kategorií v jednotlivých letech (ks).....29

Tabulka 6

Vnitropodnikové ceny výrobků a meziproduktů rostlinné výroby30

Tabulka 7

Vnitropodnikové ceny výrobků a meziproduktů živočišné výroby31

Tabulka 8

Výnosové a nákladové ukazatele pšenice ozimé32

Tabulka 9

Výnosové a nákladové ukazatele ječmene ozimého34

Tabulka 10

Výnosové a nákladové ukazatele ječmene jarního.....36

Tabulka 11

Výnosové a nákladové ukazatele ovsa setého38

Tabulka 12

Výnosové a nákladové ukazatele řepky40

Tabulka 13	
Výnosové a nákladové ukazatele máku.....	42
Tabulka 14	
Výnosové a nákladové ukazatele brambor	44
Tabulka 15	
Výnosové a nákladové ukazatele kukuřice na zeleno	46
Tabulka 16	
Výnosové a nákladové ukazatele ostatních jednoletých píceň	47
Tabulka 17	
Výnosové a nákladové ukazatele jetele	48
Tabulka 18	
Výnosové a nákladové ukazatele luk	49
Tabulka 19	
Výnosové a nákladové ukazatele základního stáda skotu	50
Tabulka 20	
Výnosové a nákladové ukazatele telat do 3měsíců	52
Tabulka 21	
Výnosové a nákladové ukazatele telat do 6měsíců	54
Tabulka 22	
Výnosové a nákladové ukazatele mladého chovného skotu - jalovic	56
Tabulka 23	
Výnosové a nákladové ukazatele vysokobřezích jalovic	58
Tabulka 24	
Výnosové a nákladové ukazatele základního stáda prasat	60
Tabulka 25	
Výnosové a nákladové ukazatele prasat ve výkrmu.....	62

Tabulka 26

Výnosové a nákladové ukazatele selat v předvýkrmu.....	64
--	----

Tabulka 27

Poskytnuté dotace v tis. Kč.....	68
----------------------------------	----

Tabulka 28

Vliv dotací na výsledek hospodaření v tis. Kč.....	69
--	----

Seznam grafů

Graf 1: Rentabilita produktů RV za období 2011 až 2013 (v %)

Graf 2: Rentabilita produktů ŽV za období 2011 až 2013 (v %)

Graf 3: Vliv dotací na výsledek hospodaření v tis. Kč

Seznam příloh

Příloha 1: Vývoj rostlinné výroby v letech 2009 – 2012 dle Českého statistického úřadu

Příloha 2: Stavy hospodářských zvířat (skot, prasata, ovce a berani a koně) v letech 2007 – 2013 dle Českého statistického úřadu

Přílohy

Příloha 1: Vývoj rostlinné výroby v letech 2009 – 2012 dle Českého statistického úřadu

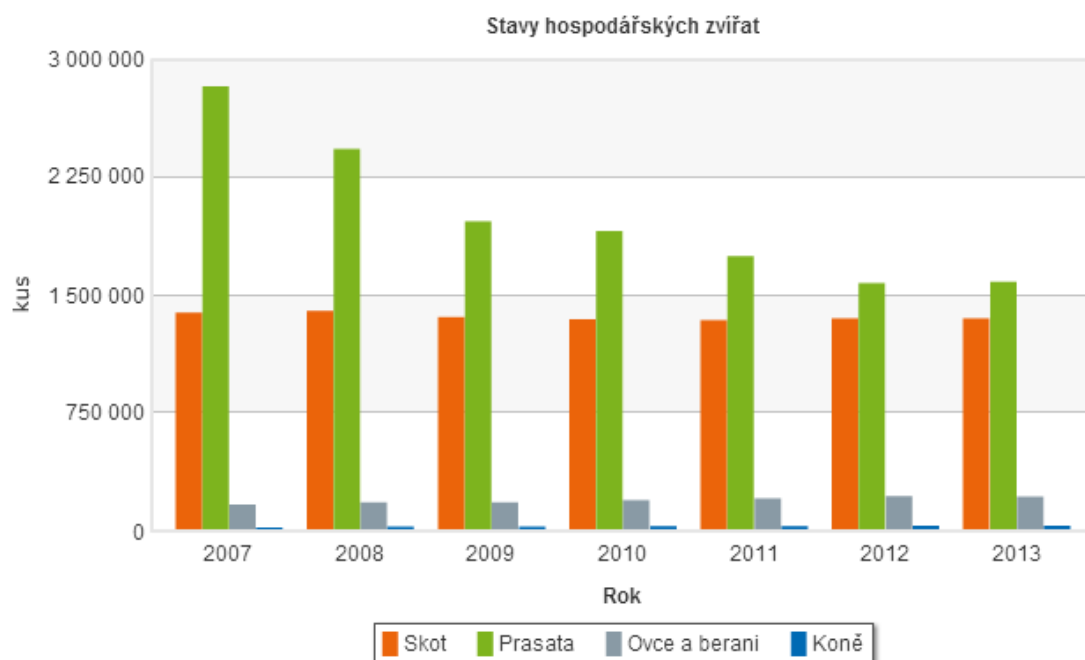
ZEMĚDĚLSTVÍ		2009	2010	2011	2012
Produkce zemědělského odvětví (mil. Kč, b. c.)		97 816	102 606	118 879	122 374
z toho:	rostlinná	51 115	56 951	70 252	71 806
	živočišná	42 402	40 890	43 417	45 017
Zemědělská půda obhospodařovaná (tis. ha)		3 546	3 524	3 504	3 526
z toho orná půda		2 574	2 540	2 516	2 513
z toho nevyužívaná		29	45	28	33
Osevní plocha celkem (tis. ha)		2 545	2 496	2 488	2 481
z toho:	obiloviny celkem	1 528	1 460	1 468	1 445
	píce na orné půdě	397	406	423	436
Hektarové výnosy sklizně (t)					
obiloviny celkem		5,08	4,70	5,60	4,53
z toho pšenice		5,24	4,99	5,69	4,32
brambory celkem		26,19	24,56	30,45	27,98
cukrovka technická		57,91	54,36	66,84	63,26
řepka		3,18	2,83	2,80	2,76
Sklizeň (tis. t)					
obiloviny celkem		7 832	6 878	8 285	6 595
z toho pšenice		4 358	4 162	4 913	3 519
brambory celkem		753	665	805	662
cukrovka technická		3 038	3 065	3 899	3 869
řepka		1 128	1 042	1 046	1 109
Na 1 ha zemědělské půdy:					
sklizeň	zrnin (kg)	2 226	1 968	2 383	1 882
	brambor (kg)	212	189	230	188
	cukrovky (kg)	857	870	1 113	1 097
výroba	jatečných zvířat ¹⁾ (kg ž. hm.)	150	147	143	131
	mléka (l)	764	741	760	777
	vajec ²⁾ (kusy)	470	351	363	326

¹⁾ skot a prasata

²⁾ od roku 2010 konzumní vejce

Zdroj: ČSÚ

Příloha 2: Stavy hospodářských zvířat (skot, prasata, ovce a berani a koně) v letech 2007 – 2013 dle Českého statistického úřadu

Zdroj: ČSÚ